Gorinfo

2 | 2015

odborný bulletin pro uživatele informačních systémů ve veřejné správě

Investiční mapa

Prozradí, co se chystá ve vaší čtvrti

Digitální dokumenty:
Z podatelny
až do archivu

Datový sklad
START

Se čtečkou není inventura
jenom formalita

GORDIC®

GINIS

Intuitivní prostředí

Facility Management

Inteligentní asistent

» **Interaktivní úřad**

Kybernetická bezpečnost

Pokročilé analytické nástroje

Portálová a mobilní řešení

Investiční mapa

Interaktivní úřad GINIS® byl doplněn o novou komponentu, tzv. Investiční mapu. Díky ní si občan může najít investiční akce, které se připravují v jeho městské části či obvodu. Investice jsou navíc členěny podle definovaných oblastí, jako je např. doprava, kultura nebo školství.

Investiční mapa využívá Google maps a je přímo integrována s Plánem akcí (ADA) a Balancováním rozpočtu (BAR) systému GINIS®, edice Basic a vyšší. Může být provázana s Rozklikávacím rozpočtem.

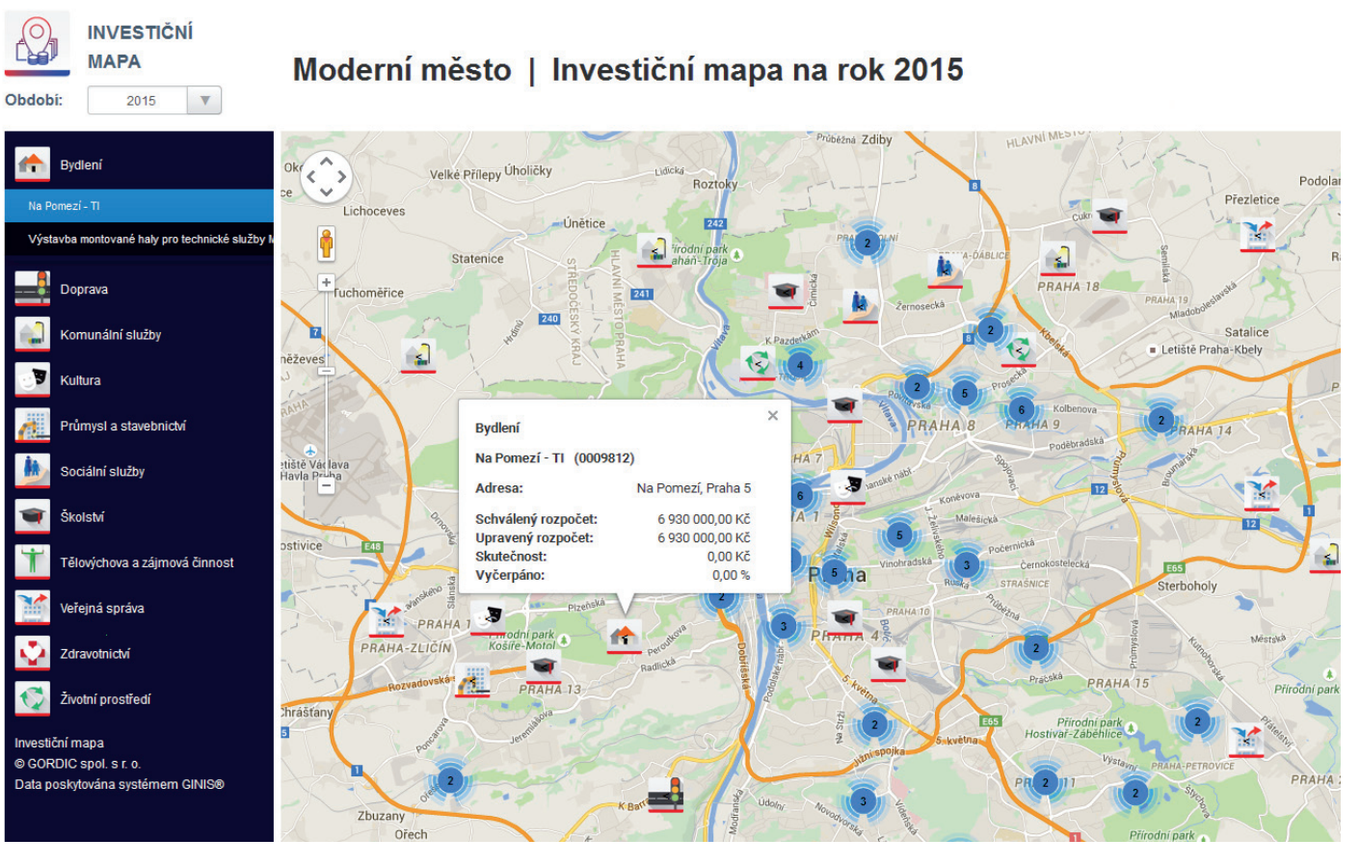

Vážení čtenáři,

jako tradičně Vás chci pozdravit u příležitosti dalšího vydání našeho časopisu. Dnes se chci pozastavit u dvou IT trendů, které vnímám jako aktuální a důležité.

Tím prvním je otevřenost informačních systémů. Už jenom proto, že o ní každý mluví, každý ji deklaruje, ale možná ji každý vnímá trochu jinak. Je nepochybné, že otevřenost systémů resp. platforem bude hrát stále zásadnější roli. Dlouhodobě jdeme tomuto nezadržitelnému trendu naproti. GINIS®, jako otevřená platforma, umožňuje díky širokým možnostem svých standardizovaných a udržovaných rozhraní (SOA, WS, XML, 56XG) integraci jakýchkoliv aplikací a systémů třetích stran. Navíc disponuje „účetními programovacími jazyky" pro uživatelskou tvorbu algoritmů, sestav a výkazů.

Realizovaných integrací jsou již tisíce, z toho i mnoho set orchestrovaných integrací na bázi standardizovaných webových služeb, a to s více než stovkou specializovaných často i konkurenčních firem. Otevřenost systémů však nemůže být zaměňována za poskytování zdrojových kódů. V případě, že bychom tyto kódy zpřístupnili, lze předpokládat, že by to přineslo anarchii, chaos a nefunkčnost na úkor kvality, stability a bezpečnosti. S integrací totiž garantujeme reálné odezvy systému, kvalitu dat a jednotnost ekonomických procesů ve smyslu jednotné metodiky. Předávání zdrojových kódů mezi firmami je pouze chiméra vyvolaná buď taktizující konkurencí nebo opravdovými neznalci. Opomineme-li ekonomické dopady a problémy s autorskými právy, opravdu někdo věří tomu, že úpravy v rozsahu miliónů řádků kódu může odpovědně dělat někdo jiný než udržovaný autorský tým?

Druhým trendem je cloud. Koncentrace a integrace aplikací, platforem a služeb do zabezpečených a udržovaných center a zásadní zvýšení uživatelské mobility je nezbytností, a to nejenom ve veřejné správě. V našem privátním cloudu (www.gloud.cz) již několik let dlouhodobě nabízíme první aplikační vrstvy našim zákazníkům, další máme připravené. Některé aplikační vrstvy GINIS® zase provozují naši zákazníci (kraje a města) ve svých datových centrech jako interní cloud.

V současné době intenzivně testujeme GINIS® v prostředí masivního nadnárodního cloudu společnosti Microsoft (azure.microsoft.com/cs-cz). Je nutno konstatovat, že s velmi pozitivními výsledky. Již tento rok budeme nabízet některým našim zákazníkům poskytování našich aplikací a služeb prostřednictvím tohoto perspektivního cloudu. S dalším masivním cloudovým řešením přichází koncept sdílených ICT služeb veřejné správy na centrální úrovni. GINIS® lze tedy centralizovaně poskytovat jako službu zákazníkům, a to formou interního, externího nebo centrálního cloudu.

Je však nutno zvolit princip maximální finanční, personální a procesní ohleduplnosti vůči zákazníkům a uživatelům a jejich lépe či hůře integrovaným, leč funkčním, systémům a metodikám. Cílem jistě nebude anarchie, nervozita a nefunkčnost, ale bezpečnost, důvěryhodnost, stabilita a funkčnost, a to s přihlédnutím k ochraně již smysluplně vynaložených investic.

Ing. Jaromír Řezáč
jednatel a generální ředitel
GORDIC spol. s r. o.

Gorinfo | Odborný bulletin pro uživatele informačních systémů veřejné správy | **Ročník XI, číslo 2** | **Náklad:** 18.000 ks | vychází 8. 9. 2015 | Distribuováno zdarma všem krajským, městským a obecním úřadům, magistrátům, nemocnicím a školským zařízením v celé ČR. | **Vydavatel:** GORDIC spol. s r. o., IČ: 47903783 | **Sídlo vydavatelství a redakce**: Redakce časopisu Gorinfo, Jiráskova 11, 586 01 Jihlava, tel.: 567 309 136, fax: 567 307 343, www.gorinfo.cz, e-mail: gorinfo@gordic.cz | **Šéfredaktor:** Ing. Vladimír Přech | Autoři článků jsou uvedeni pod příslušnými příspěvky. | **Grafická úprava:** Zdeněk Hajn | **Inzerce:** Zdeněk Hajn | **Fotografie:** autoři uvedení u jednotlivých článků, fotografové redakce jsou Martin Dobrovolný, Zdeněk Hajn | **Tisk:** Litera Brno | Žádná část tohoto bulletinu nesmí být publikována a šířena žádným způsobem a v žádné podobě bez výslovného souhlasu společnosti GORDIC spol. s r. o. | Časopis Gorinfo je registrován u Ministerstva kultury pod evidenčním číslem MK ČR E 16112. | Nevyžádané rukopisy se nevracejí. | **GORDIC®**, **UCR®**, **GINIS®** jsou ochrannými známkami společnosti GORDIC spol. s r. o. Použité názvy společností a produktů mohou být ochrannými známkami nebo obchodními značkami příslušných vlastníků.

Elektronická finanční kontrola na Magistrátu města Prostějova

Statutární město Prostějov hospodaří s ročním rozpočtem ve výši cca 800 milionů Kč, aktiva města činí necelých pět miliard. Při tomto objemu je ročně zaúčtováno přibližně 10 tisíc výdajových dokladů.

6

Nový datový sklad Středočeského kraje zvýší přehled o hospodaření

Středočeský kraj pokračuje v modernizaci svých ICT nástrojů zvyšující efektivitu svého hospodaření, i díky akcím realizovaným v rámci projektu „Rozvoj eGovernmentu ve Středočeském kraji“.

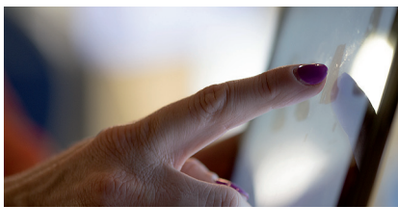

14

Smart Metering jako součást GINIS+

Chytrá zařízení pro odečítání hodnot spotřeby energií šetří ve spojení s informačním systémem peníze i čas. Intergace s informačním systémem GINIS® zajišťuje vazbu na ekonomiku organizace.

16

Service Desk Správy základních registrů funguje již dva roky

Správa základních registrů (SZR) vznikla zákonem o základních registrech v roce 2009 a jejím hlavním smyslem je zajištění provozu informačního systému základních registrů (ISZR).

21

Město Albrechtice dává slevy za třídění odpadu

Hladké fungování nového systému sběru odpadů napomáhá také inovativní řešení v GINISu. Kolik ušetří, zjistí lidé na webu města po vzoru rozklikávacího rozpočtu.

22

Vnitřní řízení a kontrola: legislativní proces se protahuje, přípravy pokračují

Na začátku roku se předpokládalo, že nelze odkládat přijetí nového Zákona o vnitřním řízení a kontrole, neboť zde byla obava z porušení implementace směrnice Rady 2011/83/EU a sankcí z této skutečnosti vyplývajících. Vědomi si této skutečnosti, připravili jsme školení problematiky finanční kontroly v souladu s návrhem tohoto zákona.

Školení mělo smysl, neboť v té době byla novela připravena pro jednání vlády ČR, nicméně posléze byla z programu vyřazena. Plánovaná účinnost nového zákona tak závisí na průběhu legislativního procesu, přičemž nyní, v létě roku 2015, mluví dokumenty MF ČR o předpokládaném datu 1. 10. 2016.

Nastal tak pro nás následující problém. Nečinit nic a čekat na vývoj další situace nebo začít s analýzou a programovacími pracemi spojenými s implementací zákona. Bylo nám jasné, že kdybychom nedělali nic, na začátku příštího roku budou účetní jednotky potřebovat průběžně vytvářet data pro vnitřní řízení a kontrolu, nicméně nebude prostředek, kterým by data byla vytvářena a zpracována podle ustanovení zákona.

Nová legislativa zvyšuje požadavky

Nezbytnost řešit daný problém vyplývá ze skutečnosti, že požadavky na finanční kontrolu podle nové právní úpravy jsou podstatně přísnější a rozsáhlejší, než požadavky na finanční kontrolu podle stávajícího zákona 320/2001 Sb. Nový zákon není jen o kontrole příjmů a výdajů již přijatých či vydaných. Řeší především vnitřní řízení, což je řízení příjmů a výdajů, jenž mají být přijaty nebo vydány. Zakládá rozhodnutí, která ovlivní skutečné příjmy a výdaje v blízké budoucnosti.

Až na základě těchto rozhodnutí v jednotlivých fázích operací příjmů a výdajů vznikají účetní zápisy. Účetnictví jako by sledovalo vnitřní řízení a finanční kontrola jen dokumentuje správnost rozhodnutí o příjmech a výdajích. Jde o problematiku, která není výhradně účetnictvím, které dokumentuje to, co se stalo v minulosti.

Plně implementovat zásady zákona do všech stávajících ekonomických modulů nebo vytvořit řešení na GINISu nezávislé? Vydali jsme se oběma cestami.

Z rozdílu pojetí vnitřního řízení a účetnictví vyvstává pro tvůrce software dilema. Plně implementovat zásady zákona do všech stávajících ekonomických modulů nebo vytvořit řešení na GINISu nezávislé. Vydali jsme se oběma cestami, řešením plně integrovaným do GINISu i řešením, které budou moci využít účetní jednotky, jež neprovozují všechny potřebné ekonomické moduly nebo které GINIS® vůbec nemají.

Tři úrovně řízení

Implementace zákona není jednoduchá. Obecně vyžaduje implementovat tři úrovně řízení. První, základní úroveň musí zajistit ochranu veřejných prostředků, tj. zabránit větším výdajům než rozpočtovaným a zabránit výdajům, které nejsou kryté dostatečnými příjmy. Přičemž dostatečnými příjmy se nerozumí příjmy rozpočtované.

Druhá úroveň řízení vyžaduje respektovat při rozhodování o příjmech a výdajích zásady správného finančního řízení, tj. účelnost, hospodárnost a účinnost. Poslední třetí úroveň řízení spočívá v řízení rizika operací příjmů a výdajů. Samozřejmě bude na volbě každé účetní jednotky, zda si vystačí se základní úrovní řízení, nebo se pustí i do vyšších úrovní vnitřního řízení.

Zvládnout požadavky zákona nebude snadné. Přesto děláme vše proto, abychom programově zajistili implementaci Zákona do praxe bezprostředně poté, co bude Poslaneckou sněmovnou schválen.

Miroslav Máče

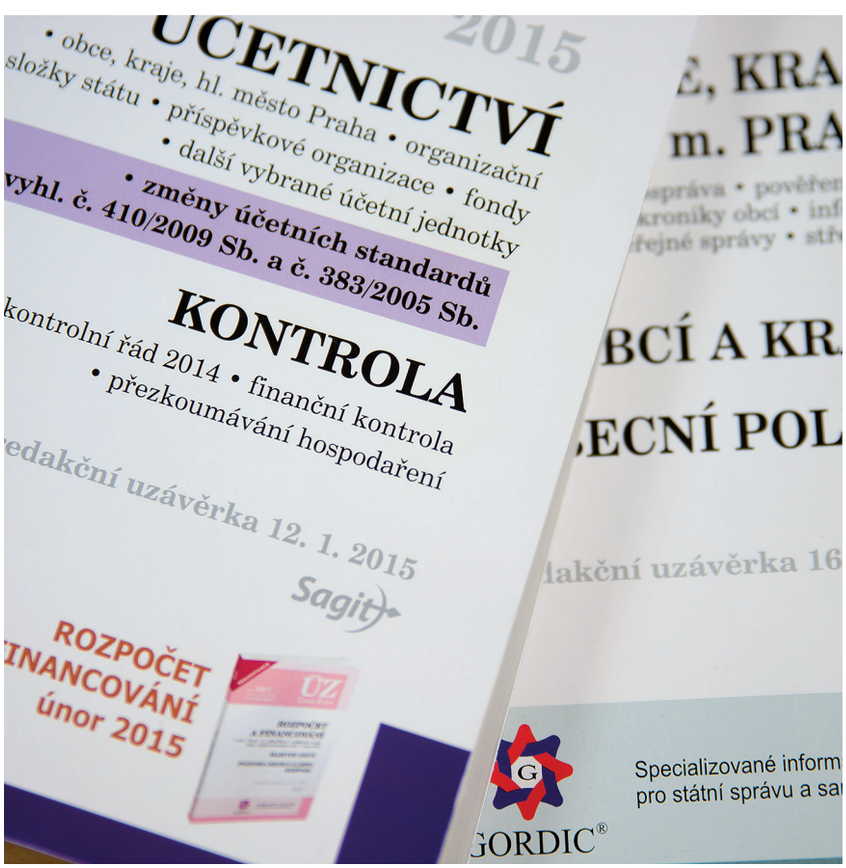

Inteligentních asistentů v GINIS+ už je více než sto

V minulém čísle Gorinfa byla představena součást informačního systému GINIS+, která nese název Inteligentní asistent (IAS). Hlavním rysem asistenta je učení se z chování uživatele a usnadnění jeho rutinních činností. Přínosem je úspora času, ale také finančních prostředků. Koncept je vyvíjen s důrazem na maximální uživatelskou přívětivost.

Inteligentní asistent je implementován napříč všemi edicemi systému GINIS+. Je zapracován do formulářů a výběrových dialogů v jednotlivých agendách. Počet zapracovaných inteligentních asistentů stále roste. V případě edice GINIS® Express je k 1. 9. 2015 evidováno přes 60 řešení, u edic GINIS® Standard až Ultimate je registrováno více jak 100 inteligentních asistentů.

Se zvyšujícím se výskytem asistentů samozřejmě roste efektivita tohoto řešení i množství uživatelů, kteří je využívají ke komfortnější práci s výběrovými dialogy.

Ladislav Mazač

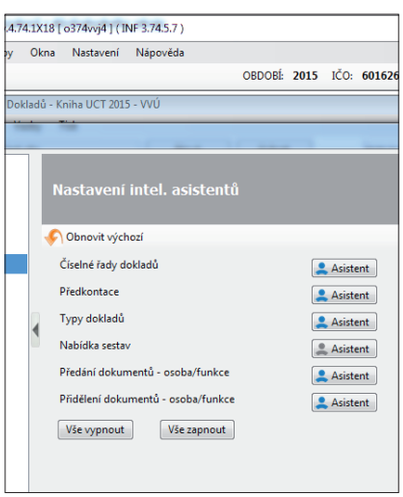

Elektronická finanční kontrola na Magistrátu města Prostějova

Statutární město Prostějov hospodaří s ročním rozpočtem ve výši cca 800 milionů Kč, netto aktiva města činí necelých pět miliard. Při tomto objemu finančních prostředků je ročně zaúčtováno přibližně 10 tisíc výdajových dokladů. Pro své ekonomické agendy využívá město Prostějov od roku 2002 informační systém GINIS®. V roce 2015 obdrželo město od agentury Moody´s nejvyšší ratingové hodnocení AAA.

Původní stav řešení finanční kontroly

Do roku 2014 probíhala předběžná finanční kontrola (PFK) výhradně v analogové podobě. Doklady si předávali pracovníci jednotlivých odborů osobně. Podpisy příkazců operací, správce rozpočtu a hlavního účetního dokládající provedení finanční kontroly byly kontrolovány vůči podpisovým vzorům schváleným primátorem města.

Předběžná kontrola před vznikem závazku byla zajišťována na příslušných odborech při vystavování objednávek a uzavírání smluv. Tyto dokumenty byly podepsány vedoucím odboru/příkazcem operace a správcem rozpočtu. Přehledy uzavřených smluv vedly jednotlivé odbory a centrálně odbor kanceláře tajemníka.

Předběžná kontrola po vzniku závazku byla zajišťována prostřednictvím formuláře Krycí list faktury. Faktury byly do účetního softwaru zaevidovány finančním odborem a předány na příslušný odbor, který zajistil vystavení krycího listu s uvedením rozpočtové skladby.

Nevýhodou tohoto systému byla zejména vysoká pracnost, prodlevy při předávání jednotlivých dokladů a reálná možnost ztráty dokladů. Systém práce kladl vysoké nároky na správce rozpočtu při ověřování vazby na rozpočet tj. ověřování volných prostředků na jednotlivých položkách rozpočtu. A také na hlavního účetního, který prověřoval, zda byly dodrženy všechny postupy stanovené zákonem.

Implementace

Počátkem roku 2013 byla ve spolupráci s odborem IT a firmou GORDIC® provedena analýza používaného systému finanční kontroly. Na základě výsledků analýzy bylo rozhodnuto o implementaci elektronické finanční kontroly ve třech etapách.

V rámci té první, v průběhu 3. čtvrtletí roku 2013, došlo k přípravě agendy Evidence smluv (SML). Do konce roku byly do modulu SML naskenovány a vloženy platné smlouvy. Ve 2. etapě byla k 1. lednu 2014 v modulu SML implementována finanční kontrola před vznikem závazku. Po schválení rozpočtu roku 2014 byl doplněn do připravených smluv finanční profil. Tím byla zajištěna kontrola očekávaných výdajů, tzn. nebylo možné čerpat větší objem finančních prostředků, než kolik bylo rozpočtováno. Od stejného data jsou řešeny v agendě SML i objednávky a limitované přísliby, tedy veškeré doklady potřebné pro PFK před vznikem závazku.

V rámci třetí etapy byla k 1. 1. 2015 implementována finanční kontrola po vzniku závazku v modulech Kniha došlých faktur (KDF), Kniha poukazů (POU) a Daně, dávky, pohledávky (DDP). Podepisování a schvalování dokumentů je prováděno v Elektronické podpisové knize (EPK).

Současná praxe práce s fakturami

Prvotní evidence faktur ve spisové službě je prováděna v modulu Podatelna, který zajišťuje převzetí faktur v analogové i digitální podobě. Analogové faktury jsou ukládány na finančním odboru, veškerý oběh

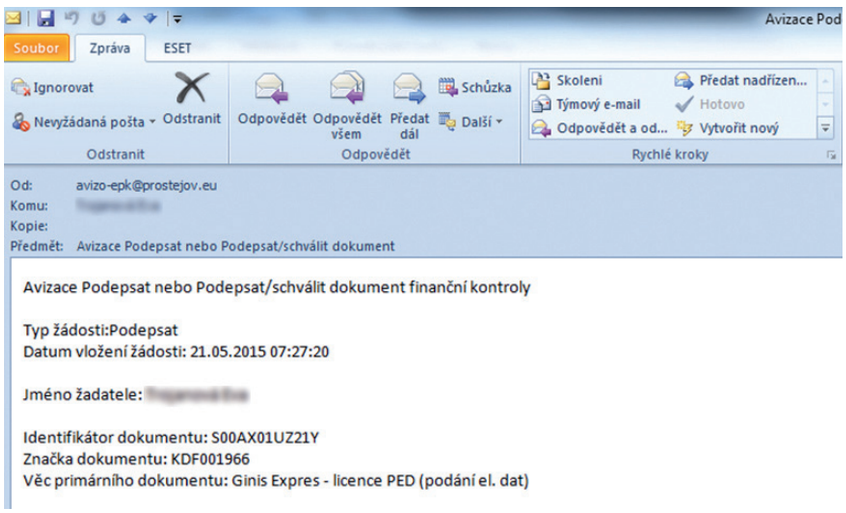

Avizační systém automaticky upozorní na novou žádost o schválení

dokladů pak už probíhá pouze elektronicky ve formátu PDF.

Na finančním odboru je dokument převzat do modulu KDF, kde jsou doplněny základní údaje faktury. Jednotlivé odbory pak provádí vazbu na agendu SML (smlouvu, objednávku, limitovaný příslib) a je doplněno rozpočtové krytí faktury, které je převzato z navázaného dokladu SML. Založí se doklad PFK po vzniku závazku, kde se určí osoby, které budou doklad podepisovat a schvalovat. Faktura je dále v EPK podepisována všemi dotčenými osobami - po kladném vyřízení je umožněno poslat platbu do banky k proplacení.

Všem zaměstnancům, kteří podepisují v EPK je odeslán upozorňující e-mail s informací, že je připraven doklad k podpisu. Schvalující osoba má při podpisu možnost nahlížet do všech dokumentů souvisejících se schvalovaným výdajem.

Schvalování probíhá elektronicky

Analogicky se postupuje v případě práce se smlouvami či objednávkami. Odpovědný referent založí doklad v agendě SML, kde je zaevidována smlouva, objednávka či limitovaný příslib. Ke smlouvě se doplní položky finančního profilu s kontrolou proti rozpočtovaným prostředkům. Založí se doklad PFK před vznikem závazku s určením odpovědných osob, které budou doklad elektronicky podepisovat a schvalovat.

Po kladném stanovisku k dokladu PFK je možné schválit samotnou smlouvu (objednávku). Od té chvíle je možné ze smlouvy čerpat blokované rozpočtované prostředky. U objednávek je možné předat dodavateli elektronickou či papírovou podobu objednávky, která je vygenerována z modulu Evidence smluv (SML).

Přínosy řešení

Realizované řešení zajišťuje plnění § 16 zákona č. 250/2000Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, tj. všechny výdaje jsou podloženy rozpočtem. Zvýšila se transparentnost rozpočtu a účetnictví města zavedením rozklikávacího rozpočtu a transparentního účtu. Tyto aplikace čerpají data z informačního systému GINIS®. Nedochází k prodlevám při prvotní evidenci faktur, ty jsou okamžitě zaevidovány do modulu Podatelna včetně jejich naskenování a převedení do elektronické podoby. Zrychlilo se vyřizování faktur a platebních poukazů. Nedochází ke ztrátám papírových dokladů (faktury, poukazy) a vše je snadno dohledatelné. Snížila se spotřeba kancelářského papíru a tonerů. Naopak vzrostla produktivita práce zaměstnanců magistrátu.

Petr Vysloužil

Primátor Miroslav Pišťák s certifikátem potvrzujícím udělení ratingu AAA.
foto: Pavla Dočkalová (www.itydenik.cz)

Co po nás zbude?

Podmínkou rozvoje eGovernmentu je zajištění digitální kontinuity

Pod tímto provokativním názvem se 6. října v prostorech Národního archivu v Praze již podesáté sejdou odborníci i zájemci o správu a ukládání digitálních dokumentů na konferenci „CNZ 2015“. Společnost GORDIC® bude již tradičně jejím partnerem a přednášky jejích odborníků jsou také tradičně vyhodnocovány jako jedny z nejzajímavějších. Účastníci konference oceňují zejména jejich obecné i praktické zaměření, které odráží letité zkušenosti společnosti GORDIC® v oblasti práce s digitálními dokumenty a jejich střednědobého i dlouhodobého ukládání.

Letošní výroční konference nese název „Význam dokumentů v životních situacích“. Každodenní zkušenosti z práce s elektronickými dokumenty nám dokazují, že digitální kontinuita je jedním ze základních kamenů rozvoje eGovernmentu, avšak jejich používání a uchovávání generuje stále nové problémy.

Program konference i seznam přednášejících již nyní dává tušit, že účastníci rozhodně nebudou své účasti litovat. Na problematiku digitální kontinuity a zvládnutí životních situací dokumentů se ve své přednášce zaměří také Miroslav Čejka ze společnosti GORDIC®.

Úspěšné zvládnutí celého životního cyklu digitálních dokumentů dnes již není otázkou technologie či informačních systémů. Tyto „elektronické pomůcky“ existují a jsou pro původce dostupné a jimi rutinně užívané. Slabá místa jsou však stále v legislativě, metodice, interních normativech a ve vymahatelnosti všech pravidel dobré správy. Miroslav Čejka v přednášce popíše jednotlivé životní situace digitálních dokumentů z praktického pohledu a upozorní na kritická, nejasná či podceněná místa.

(mč)

Od podatelny až do digitálního archivu

V každé fázi životního cyklu dokumentu je možné udělat něco pro budoucí uložení a následné skartační řízení. Zde je návod.

Současný vývoj eGovernmentu, s ním související legislativa i samotné rychlé rozšíření digitálních dokumentů v praxi přinášejí mnohé požadavky na jejich řádnou správu, ukládání i vyřazování. Tato oblast je nová jak pro původce, tak i pro samotné archiváře.

GORDIC® vyvinul a dodává softwarové nástroje, které pomáhají snadno a rychle realizovat všechny potřebné úkony. Následující řádky Vám poskytnou inspiraci, jak v jednotlivých životních etapách dokumentu tyto pomocníky použít a jak jednoduše dojít k cíli: jeho důvěryhodnému uložení a následné správně provedené skartační řízení.

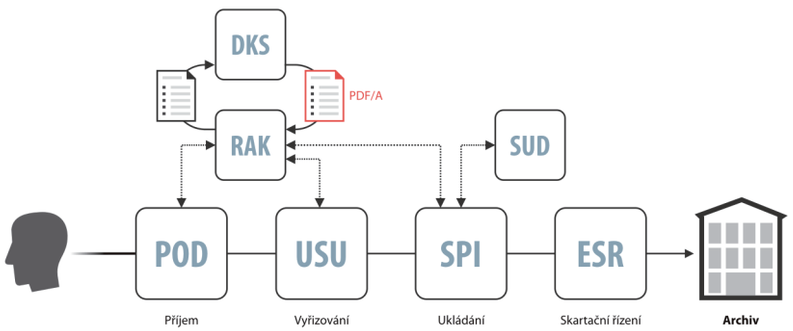

Postavení jednotlivých komponent digitální spisovny GINIS®, zajišťujících správu, ukládání i vyřazování digitálních dokumentů

Veřejnoprávní původce má povinnost převedení dokumentů v digitální podobě do výstupního datového formátu a jejich opatření metadaty podle národního standardu.

Příjem a vyhotovování dokumentů

Při příjmu a vyhotovování dokumentů je vhodné upravit postupy práce a vyvarovat se procesních chyb. Ty mohou mít zásadní dopad na přípravu digitálních dokumentů pro uložení a na samotné skartační řízení. Cestou k vyšší efektivitě a minimalizaci nákladů je převádění dokumentů do výstupního datového formátu co nejdříve po jejich příjmu. Snižují se tím nároky na vyřizující referenty a minimalizuje se riziko budoucí nečitelnosti a nepřevoditelnosti.

Elektronickou podatelnu (ePOD) je možno rozšířit o automatickou kontrolu formátu digitálních dokumentů. Tato kontrola je zařazena do rozboru elektronického podání. Pokud přijímaný dokument není ve výstupním datovém formátu, systém automaticky vyšle do modulu **Registr konverzí** (RAK) požadavek na jeho změnu. Vyřizujícímu referentovi se tak výrazně zrychlí a zjednoduší proces vyřízení a uzavření spisu.

Důležitou roli pro zachování důvěryhodnosti digitálního dokumentu hraje **Dokumentový konverzní server** (DKS). Tato aplikace umožňuje na pozadí uživatelských modulů ukládat dokumenty do "archivního" formátu PDF/A-1b. Výsledné dokumenty jsou po „konverzi“ opatřeny uznávaným elektronickým podpisem a časovým razítkem garantujícím integritu dokumentu a správný tvar pro dlouhodobé uložení. DKS je integrovatelný s modulem RAK. Díky tomu je i změna datového formátu v modulu RAK rychlejší a výstup je ve shodě s formátem PDF/A.

Příprava dokumentů pro uložení

Nejvíce úkonů musí vyřizující referent realizovat při vyřízení spisu. Kromě úplnosti spisu musí určit skartační režim, formu jednotlivých dokumentů, zkontrolovat formáty popř. zajistit změnu datového formátu a doplnit chybějící metadata. Zkušenosti z praxe ukazují, že proces vyřizování, uzavírání a předávání spisu k uložení není možné plně automatizovat, ale užitím modulu RAK a využitím automatických oprav je možné jej výrazně zjednodušit a zrychlit.

O automatické kontroly s následnou opravou lze rozšířit stávají moduly **Univerzální spisový uzel** (USU), **Spisovna** (SPI) a **Správa uložených digitální dokumentů** (SUD). Tato chytrá funkce vyhledá chybná a chybějící metadata nebo upozorní uživatele na chybný formát. Automatická kontrola pak hromadně vytvoří žádosti do modulu RAK a po zadání správných údajů hromadně opraví metadata. Vyřizující referent získá pomocníka, který mu výrazně zjednoduší nutné administrativní úkony.

Příprava a realizace skartačního řízení

Uložené digitální dokumenty vyžadují průběžnou aktivní péči. Modul **Správa uložených digitálních dokumentů** (SUD) je užitečný nástroj pro dlouhodobé udržení autenticity dokumentů i správu potřebných metadat. Snadné řešení pro vlastní řádné ukončení životního cyklu dokumentů pak představuje modul **Elektronické skartační řízení** (ESR). Díky němu vyřešíte narůstající množství "virtuálních" dat ve spisovně, tvorbu skartačních návrhů, hromadnou tvorbu SIP balíčků pro digitální archiv (např. NDA) či automatickou komunikaci s tímto archivem.

Až do provedení výběru archiválií odpovídá původce za zajištění věrohodnosti původu dokumentů, neporušitelnosti jejich obsahu a čitelnosti, tvorbu a správu metadat. Původce musí zabezpečit, že tyto vlastnosti budou zachovány od příjmu až do ukončení skartačního řízení.

Možná si říkáte, že správa, ukládání a vyřazování digitálních dokumentů je věc složitá a riskantní. Ovšem není důvod se bát. Maximum výše popsaných funkcí probíhá automatizovaně a hromadně, někdy i na pozadí, takže o nich ani nevíte. V řadě situací jste zase jako uživatel programem veden ke správnému řešení. Jakmile si na uvedené postupy zvyknete, bude práce s popsanými moduly rychlá, efektivní a příjemná. A k tomu získáte dobrý pocit a jistotu, že jste v oblasti práce s elektronickými dokumenty nic nepodcenili.

Stanislav Fiala

Elektronická spisová služba MV ČR má zhruba 5000 aktivních uživatelů

Elektronická spisová služba MV ČR řeší veškerou oblast řízení dokumentů od jejich příjmu nebo vzniku dokumentu přes celý proces vyřizování až po uložení do spisovny a tvorbu skartačních návrhů. Vzhledem k jejímu rozsahu a řadě vazeb na další systémy ji lze bez nadsázky označit za klíčový informační systém resortu.

Důležitým prvkem projektu ESS je metodika spisové služby, která se stala základem pro vybudování efektivního systému. Význam striktní metodiky podtrhuje fakt, že ministerstvo vnitra kvůli své velikosti a šíři řešených oblastí zpracovává značné objemy dokumentů.

Otevřený systém

Z technologického hlediska je ESS MV ČR postavena na systému GORDIC® GINIS® SSL s využitím technologie databáze MS SQL. Je budována jako systém s vysokou dostupností v clusterech a virtuálních serverech. K systému v současnosti přistupuje zhruba 5 000 aktivních uživatelů v rámci ministerstva a hasičských záchranných sborů po celé ČR.

Samozřejmostí je vazba na ISDS, Informační systém základních registrů a systém Czech POINT. Systém je rozšířen o speciální komunikaci s Czech POINTem pro evidenci žádostí o zřízení datové schránky. Připravena je vazba GINIS® SSL na Národní digitální archiv pro ukládání digitálních dokumentů v podobě SIP balíčků k archivaci.

Elektronické schvalování

V rámci projektu je kladen důraz na digitalizaci dokumentů a jejich následný oběh v elektronické podobě. U digitalizovaných dokumentů je vytvářená textová vrstva umožňující fulltextové vyhledávání. Systém podporuje práci s elektronickým podpisem.

Pro zjednodušení a zrychlení schvalovacího procesu, především na nejvyšších úrovních řízení ministerstva, využívá MV ČR Elektronickou podpisovou knihu (EPK), která usnadňuje proces schvalování. Řídícím pracovníkům umožňuje hromadné podepisování a schvalování elektronických dokumentů. Pro ukládání dat disponuje systém vlastním úložištěm elektronických dokumentů, včetně obrazových či zvukových záznamů. Takto uložené soubory lze následně strukturovaně zpracovávat, vyhledávat, třídit, prohlížet atp.

Přehled a větší odpovědnost

Systém ESS zajišťuje dohled nad stavem vyřizování dokumentů, podporuje jejich snadnou dohledatelnost a adresnou odpovědnost. Napomáhá uplatňováním kontrolních mechanismů zejména při zajištění důkazních materiálů pro případné pracovně-právní či soudní spory. Jako celek je Elektronická spisová služba MV ČR důležitým nástrojem ke zvýšení produktivity práce resortu a pro transparentní a efektivní výkon veřejné správy.

Vladimír Přech

Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Letná_Ministerstvo_vnitra_(6862).jpg

Práce s digitálními dokumenty

I v letošním roce nabízíme nová školení připravená a lektorovaná přímo lidmi z autorských týmů.

Velkému zájmu se těší nový kurz **Příprava digitálních dokumentů pro uložení a realizaci skartačního řízení**. Že se jedná o problematku více než zajímavou, dokazuje přes 300 účastníků, kteří tento kurz do dnešní doby absolvovali. Z jejich reakcí a hodnocení vyplynula poptávka po praktickém školení na dané téma.

Autorský tým Spisové služby proto připravil na podzim nový kurz **Praktické postupy přípravy digitálních dokumentů pro uložení a realizaci skartačního řízení**. Je určen pro uživatele systému GINIS®, kteří nevyužívají služeb Krajských digitálních spisoven (KDS) a osloví jistě pracovníky odpovědné za spisovnu organizace, metodiky spisové služby, správce a administrátory elektronických systémů spisové služby organizace.

„Tento kurz je určen každému, kdo se chce seznámit s praktickými postupy přípravy digitálních dokumentů pro uložení a realizaci skartačního řízení," říká lektor Stanislav Fiala

Na konec tohoto roku pro Vás připravujeme také nová akreditovaná školení z oblasti ekonomiky. Bude se jednat o kurzy **Řízení a kontrola veřejných financí** a **Účtování o dlouhodobém majetku pro vybrané účetní jednotky**. Sledujte proto naše webové stránky **www.gordic.cz**, kde vypisujeme všechna školení, která pořádá společnost GORDIC® nebo jakékoliv její zastoupení po celé ČR.

Zdeněk Hajn
manažer školení

Osobní portál zaměstnance uspěl v soutěži Projekt roku 2015

Osobní portál zaměstnance, realizovaný v rámci zakázky „Provedení vnitřní integrace úřadu" Středočeského kraje, se umístil mezi čtyřmi nejlepšími projekty v prestižní soutěži Projektový manažer roku – projekt roku. Slavnostní vyhlášení výsledků se uskutečnilo v rámci Projektového sympozia 2015 v prostorách Národní technické knihovny v Praze.

Za povšimnutí stojí fakt, že úspěšný projekt se probojoval do finále jako jediný zástupce veřejného sektoru – společnost mu dělaly již pouze úspěšné počiny ze soukromé sféry. Na kvalitu zpracování, vedení a prezentace projektů dohlíželo deset expertních komisí.

Smyslem Osobního portálu zaměstnance je centralizace informací z celého systému se zvláštním důrazem na oblast řízení lidských zdrojů. Tento produkt naplno rozvíjí potenciál produktů GINIS® Personalistika, Mzdy a dalších.

Posláním soutěže Projektový manažer roku, kterou vyhlašuje Společnost pro projektové řízení, je hodnotit a ocenit nejvýznamnější a nejúspěšnější projektové manažery, manažerky a samotné projekty ve veřejném, soukromém i neziskovém sektoru v České republice.

Soutěž představuje aktuální trendy projektového řízení, prezentuje praktické znalosti a kompetence v řízení a realizaci reálných projektů a přináší tak ucelený obraz dění ve světě projektů.

Zdeněk Molík

Ocenění projektoví manažeři. První zleva Zdeněk Molík, vedoucí projektu „Osobní portál zaměstnance".

Řízené zveřejňování dokumentů lze dělat snadno a efektivně

V rámci trendu otevřenosti úřadů směrem k veřejnosti se zveřejňování dokumentů začíná stávat standardem, který nachází stále častěji oporu i v legislativě. Informační systém GINIS® nyní disponuje stejnojmennou pokročilou funkcionalitou, která umožňuje uživatelům realizovat zveřejňování opravdu důsledně a efektivně.

Díky integrované komplexní správě zveřejnění není nutné ručně přenášet data do různých externích formulářů, protože proces zveřejnění probíhá přímo nad zdrojovými daty. Data lze přenášet data na (legislativou či vnitřním předpisem) definovaná umístění, jako jsou lokální úložiště, atd.

Zveřejňování probíhá nad zdrojovými daty a skládá se z tří základních fází: příprava, schvalování a zveřejnění. V rámci přípravy si uživatel shromáždí dokumenty a automaticky se mu k nim založí příslušná metadata. Při přípravě lze využít interní anonymizér vytvářející samostatné elektronické přílohy nebo nové verze původních dokumentů.

V druhé fázi probíhá schvalování dat, která budou dále zveřejněny. Schválení může probíhat buď manuálním způsobem anebo automaticky s využitím řízených schvalovacích procesů s Elektronickou podpisovou knihou (EPK).

Pokud jsou dokumenty připraveny (včetně metadat) a schváleny, je možné provést jejich zveřejnění buď manuálním nebo automatickým způsobem online nebo offline způsobem na libovolné místo.

Aleš Prášil

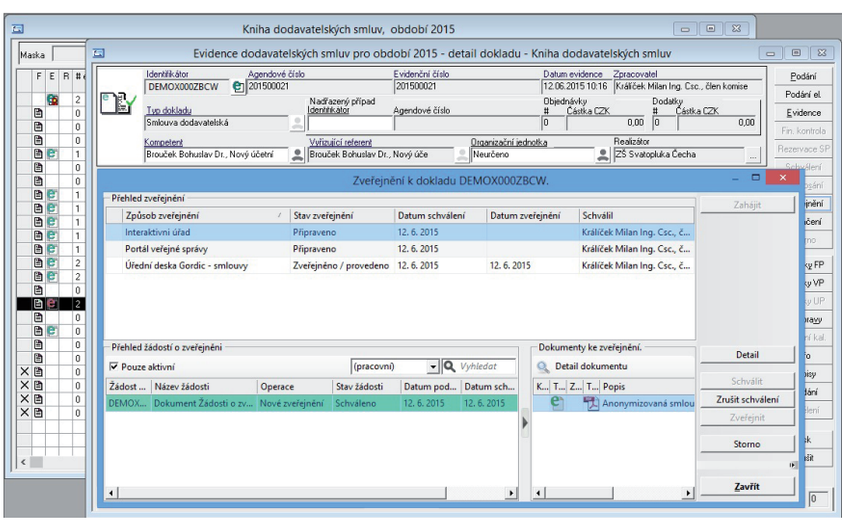

České publikum nám důvěřuje

Houslový virtuos Václav Hudeček byl i v letošním roce patronem a hlavním protagonistou moravskobudějovického svátku klasické hudby

Také v letošním roce se v prostředí moravskobudějovického zámeckého nádvoří, kostela sv. Jiljí a rakouského barokního zámku Riegersburg konaly koncerty Mezinárodního hudebního festivalu Václav Hudeček a jeho hosté. Patronem a průvodcem tohoto jedinečného svátku klasické hudby byl již poosmé houslista **Václav Hudeček**. „*Mám radost, že se to tak krásně usadilo. Říká se ale, že kritická doba je deset let. Za dva roky už bude takový festival nezničitelný,*“ říká s nadsázkou světoznámý virtuos.

Pane Hudečku, setkáváme se v Moravských Budějovicích u příležitosti už osmého ročníku hudebního festivalu, který nese Vaše jméno. Jaké místo má tato akce ve Vašem jistě nabitém kalendáři?

Nikdy bych nevěřil, že mně Moravské Budějovice tak přirostou k srdci. Po prvních dvou ročnících festivalu jsem ani nedoufal, že bude mít tato akce pokračování. V momentě, kdy jeho organizační stránku převzalo Město v čele s panem starostou Bařinkou a v posledních létech společně s panem ředitelem Nechvátalem, je radost se na tomto svátku hudby podílet.

Zcela určitě nejsem jediný, kdo má jako divák rád letní produkce pod otevřeným nebem, jako jsou například ty v exteriérech zdejšího zámku. Užíváte si je i Vy jako interpret nebo preferujete komfort koncertního sálu?

Raději mám koncerty v sálech s dobrou akustikou, kde má posluchač možnost slyšet všechny barvy drahocenných nástrojů, na které hrajeme. Produkce pod širým nebem mají ale zase úplně jinou atmosféru. Pokud je dobré počasí a zvukaři „udělají“ dobrý zvuk, jak tomu bylo letos, potom je to velké potěšení jak pro publikum, tak pro interprety.

Vystupujete na prestižních světových pódiích i nejznámějších festivalech. Je domácí, české publikum v něčem specifické?

Zvláštností českého publika je to, že chodí na nás a důvěřuje nám, že mu přivezeme hudbu, která se mu bude líbit. V cizině si pořadatel většinou objedná interpreta i s programem. Tam máme tudíž méně svobody se stavbou programu a to není tak vzrušující.

Jsou země, kam se rád vracíte, ať už z důvodů profesních nebo proto, že je Vám ta země kulturně a životním stylem blízká?

Milujeme Evropu, neboť je kulturní a zvláště Itálii a Italy. Je to země, kde bychom si klidně mohli strávit kus života.

Chtěl jste být vždy muzikantem nebo jste v dětství obdivoval jiné profese? A existuje i dnes nějaké povolání, které by Vás lákalo si vyzkoušet?

Vždy jsem chtěl být pilotem. Ale nelituju, že jsem zůstal u muziky, která je neméně vzrušující.

Náš časopis se věnuje informačním systémům, a proto se nemohu nezeptat, jak jste na tom s používáním informačních a komunikačních technologií. Řada lidí už je téměř neustále „on-line“, do jaké míry si tyto nástroje připouštíte k tělu Vy?

Nové komunikační technologie zbožňuju a jsem neustále „on line“.

IT zařízení, internet a sdílení hudby zcela jistě ovlivnily i oblast vážné hudby. Na jedné straně učinily hudbu dostupnější, na straně druhé je tu otázka autorských práv a vůbec rentability hudebních projektů. Převažují podle Vás negativa nebo pozitiva?

Pro posluchače a studenty je to pozitivní, ovšem dostupnost všeho zdarma na internetu zabíjí gramofonový průmysl. Nikdy však nezničí živou hudbu a to je nadějné.

Vy i Vaše manželka Eva působíte pozitivně a vstřícně a i přes nesporné profesní úspěchy vystupujete skromně a s pokorou. Poraďte nám, jak tohoto „klidu na duši“ dosáhnout v dnešní době, kdy to není tak zcela zvykem?

Snažíme se posilovat vše dobré, co kolem sebe nalézáme. Je to investice, která se nám vrací a činí nás šťastnými a vděčnými.

Vraťme se na závěr k hudbě a k Vašemu koncertování. Budou Vás ještě moci fanoušci vážné hudby, kteří se třeba do Moravských Budějovic nedostali, někde na domácích pódiích do konce roku vidět?

Do konce roku mám v Česku spoustu koncertů, a to jak na Svátcích hudby, jejichž jsme pořadateli, tak na samostatných koncertech. Pro televizi Noe natočíme do projektu „Má vlast“, jehož je autorkou moje žena Eva, ještě do vánoc 6 dílů.

Vladimír Přech

Se čtečkou není inventura jenom formalita

Moderní přístup k inventarizaci majetku v podání Města Lanškroun

Využívání ručních snímačů (čteček) čárových kódů při inventarizaci majetku organizace je stále častější. Tento způsob inventury, oblíbený dříve hlavně u měst a obcí, se nyní dostává více i do základních škol a domovů důchodců. V těchto organizacích během roku dochází k častějšímu přesunu majetku mezi pracovišti, což dělá inventarizaci pracnější.

Město Lanškroun začalo ruční snímač čárových kódů využívat při inventarizaci za rok 2013. Tištěné inventurní soupisy byly nahrazeny zařízením, které dokáže rychle naskenovat čárový kód i v různých polohách či sklonu přístroje. Data jsou při načtení kódu ukládána a vyhodnocena. Pracovník rychle pozná, který majetek doposud nebyl ručně sejmut a zkontrolován. Moderní způsob umožňuje rychlou inventarizaci s minimem chyb. Inventury není možné „odfláknout", musí být inventarizován každý kus majetku.

„Poté, co si uživatelé čtečky nastudují základní klávesové zkratky, je zařízení uživatelsky velmi přívětivé. Výhodou je dále nízká hmotnost a skladnost. Nevýhodou se může zdát nemožnost polepení čárového kódu v zařízeních provozující stravování, kde vlivem provozu jsou čárové štítky často znečištěné. To však lze řešit nalepením čárového kódu na vytištěnou majetkovou kartu," popisuje své zkušenosti pracovnice Městského úřadu Lanškroun Radka Krejčová.

Paní Krejčová, co bylo třeba udělat, abyste mohli kontrolu majetku provádět tímto způsobem?

Nejdříve jsme začali s tiskem štítků s čárovým kódem majetku. Ty nám vytiskla firma GORDIC®, ale může to provést i sama organizace. Pak jsme přistoupili k polepu samotného majetku. Zde je dobré, aby si každá organizace stanovila svoji metodiku polepu, aby se později štítek na majetku rychle našel a šel jednoduše čtečkou načíst.

Jak probíhá samotná inventura?

Napřed do čtečky nahrajeme data celé organizace, nebo lze načíst i jen určitý počet majetkových karet ,například dle evidenčních středisek, která se rozhodnete inventarizovat. Další proces je spíše rutinní - na pracovišti spustíme čtečku a nastavíme si v ní místnost, kterou inventarizujeme. A to buď ručně na klávesnici čtečky, nebo pomocí sejmutí PIDu s označením místnosti.

Upozorní Vás zařízení, že něco není v pořádku?

Ano. Když čtečka pípne krátce, majetek byl nalezen a zobrazí se na displeji jeho inventární číslo a název. Pokud čtečka pípne dlouze, majetek byl také nalezen, ale čtečka upozorňuje, že se má nacházet v jiné místnosti a uvede v jaké. Uživatel je dotázán, zda chce provést změnu umístění. Buď zvolíme ano a čtečka si poznačí změnu umístění, nebo ne, a pak bychom měli majetek přemístit do původní místnosti. Na čtečce je dále možné zobrazit majetek, který se v místnosti má nacházet, nebo majetek, který jsme v místnosti ještě neinventarizovali, tzn. nesejmuli čtečkou.

Jak probíhá vyhodnocení inventury?

Po provedení fyzické inventury se vracíme k počítači a nahráváme zinventarizovaná data zpátky do programu. Ten nám umožňuje vytisknout si potřebné tiskové sestavy - který majetek nebyl nalezen, u kterého došlo k přemístění, který byl v pořádku inventarizován, atd. Dále je zde možné provést hromadnou změnu umístění přemístěného majetku.

Jiří Ferbínek

zdroj ilustrační fotografie:
https://www.flickr.com/photos/audiolucistore/16255453032

Konference ISSS: nepoužívejme pro hodnocení pouze cenu

Společnost GORDIC® byla i v letošním roce partnerem konference Internet ve státní správě a samosprávě. Na akci, která se uskutečnila ve dnech 13. – 14. dubna 2015, nechyběla témata jako e-identita, kybernetická bezpečnost, veřejné zakázky, mobilní řešení pro veřejnou správu, digitalizace a archivace dokumentů, elektronizace zdravotnictví, a mnohá další.

V maratonu přednášek a diskusí zanechali zástupci společnosti významnou stopu, když se účastníkům konference představili hned pětkrát. Podrobnější informace k tématům jako interaktivní úřad, kybernetická bezpečnost, změny v oblasti vnitřní kontroly a dalších poskytli odborníci firmy i přímo na expozici firmy.

V rámci sekce „Životní cyklus digitálního dokumentu" vystoupil Miroslav Čejka s příspěvkem věnovaným trendům ve správě dokumentů: „Jedním z těchto trendů budou samoučící se systémy - opakující se činnosti budou automatizované a nebudou uživatele zatěžovat." V rámci systému GINIS+ plní tuto roli již dnes průřezový nástroj Inteligentní asistent.

Vysocí představitelé státní správy se během diskuse v rámci zahájení konference věnovali především využití dat ze základních registrů a oblasti zadávání veřejných zakázek v oblasti ICT. Ministryně Karla Šlechtová zdůraznila, že využívat při hodnocení veřejných zakázek pouze ceny není správné. S tím souhlasil i poslanec PČR Ivan Pilný: *„Je třeba oslabit dominantní vliv ceny jako jediného kritéria a také sejmout z úřadů břemeno obav z neustálých kontrol"*. Předpokládá se, že řadu novinek, který přinese nový zákon o veřejných zakázkách vzniká z důvodu tří nových směrnic Evropské komise, které se musí zapracovat do legislativy do dvou let.

(VP)

Projekt Dobré řízení MěÚ Boskovice splnil očekávání

Začátkem června tohoto roku byl slavnostně ukončen projekt Dobré řízení Městského úřadu Boskovice, realizovaný v rámci Výzvy 89 operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Projekt využil předchozí úspěšné počiny Města Boskovice a navázal na dlouhodobou koncepci města v oblasti ICT. Na realizaci se podílela i společnost GORDIC®, která zajišťovala oblast Good Governance - zvýšení transparentnosti a otevřenosti - a oblast Finanční řízení.

Realizace obou části byla zahájena analýzou, po níž následovala customizace a vlastní implementace modulů podporující relevantní procesy úřadu. V části Good Governance se jednalo především o Úřední desku, Rozklikávací rozpočet, portál Komunikace s občany (RAP) a aplikaci Usnesení (USN), která přináší softwarovou podporu pro jednání zastupitelstva a rady.

Část Finanční řízení potom řešila zejména optimalizaci finančních procesů a elektronickou finanční kontrolu.

(FPO)

Sečské GORDIC® Region Tour 2015 nabídlo široké spektrum témat

V posledním květnovém týdnu proběhl jubilejní 10. ročník setkání uživatelů systému GINIS® v gesci GORDIC® Distributora KMS software. Pozvání na Sečskou přehradu přijali zástupci jedné regionální rady regionu soudržnosti, čtyř krajských úřadů, tří magistrátů, 21 městských úřadů a Energetického regulačního úřadu.

Pro účastníky byl jako každoročně připraven pestrý výběr prezentací. Jeho základ tvořily informace o novém zákonu o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě a mimořádně aktuálním tématu kybernetické bezpečnosti včetně představení produktového portfolia komponent Cyber Security GINIS®.

Stejně jako v minulých letech byl i letos příjemným zpestřením a odreagováním podvečerní výlet. Tentokrát autobus odvezl účastníky setkání na hrad Lichnice. Krásný pohled do okolí, na Čáslav a na část Železných hor, potěšil všechny přítomné.

(DS)

Integrace aplikací usnadňuje práci městské policie ve Šternberku

V prvním čtvrtletí se podařilo úspěšně propojit dva systémy Městské policie ve Šternberku se Spisovou službou GINIS®. V první fázi se jednalo o propojení software MP Manager, sloužícího pro evidenci přestupků. Zde se pomocí webových služeb GINIS® XRG realizuje přenos evidovaných přestupků v produktu MP manager od FTT technologies a.s. do Spisové služby GINIS®.

Druhá integrovaná aplikace, od společnosti CAMEA s.r.o., slouží pro evidenci přestupků zachycených stacionárními radary na měření rychlosti vozidel. Toto propojení je komplexnější, jelikož webovými službami GINIS® XRG je zajištěno zapisování případů, podepisování i předávání na odpovědné pracovníky v rámci spisové služby.

Na další fázi této integrace se dále pracuje doplněním o propojení s agendou GINIS® DDP. Přes webové služby GINIS® XRG bude možné zapisovat přestupky do ekonomického systému GINIS® Městského úřadu Šternberk pro následné sledování a vymáhání jednotlivých pohledávek.

(PV)

Nový datový sklad Středočeského kraje zvýší přehled o hospodaření úřadu

Středočeský kraj pokračuje v modernizaci svých ICT nástrojů za účelem zvýšení efektivity a transparentnosti svého hospodaření. Napomáhají tomu akce kraje realizované v rámci projektu „Rozvoj eGovernmentu ve Středočeském kraji" spolufinancovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj na základě Integrovaného operačního programu.

V loňském roce kraj dokončil rozsáhlý projekt Vnitřní integrace úřadu a uvedl tak do rutinního provozu např. nový ekonomický systém kraje, personalistiku, portál nebo service desk. V první polovině letošního roku ho následuje další, už nyní můžeme říct úspěšný projekt: implementace datového skladu kraje. Tato posloupnost má svoji logiku. Datový sklad je příležitostí, jak optimálně využít získanou kvalitní a konsolidovanou základnu dat.

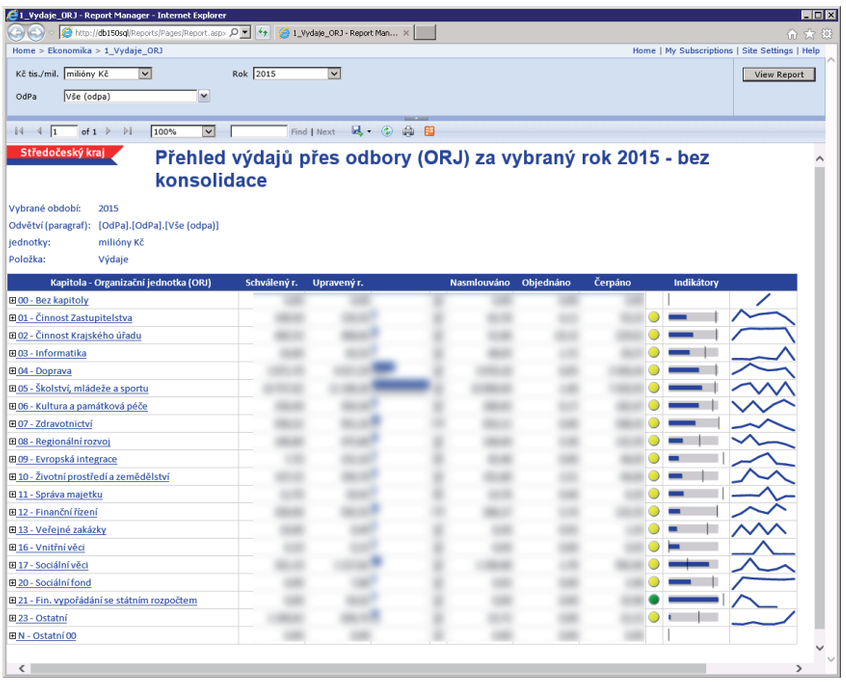

Přehled výdajů za rok 2015

> Datový sklad představuje zvláštní typ databáze, která umožňuje rychle a jednoduše analyzovat data, usnadňuje vytváření potřebných výkazů a přehledů, hledat odchylky od normálního průběhu, sledovat a porovnávat údaje za jednotlivé oblasti apod. a tím pádem odhalovat nehospodárné chování. Sklad je budován formou tzv. datových tržišť, což jsou vzájemně integrovatelné „malé datové sklady" speciálně určené pro analýzy dané předmětné oblasti.

Lepší přehled o hospodaření

Středočeskému kraji umožní datový sklad s využitím technologií Business Intelligence hlubší analýzy a hledání vzájemných souvislostí v datech. Slouží jako jediné centrální úložiště, jehož data využívá Manažerský informační systém a obsahuje datová tržiště Ekonomika úřadu, Ekonomika obcí, Školství, Zdravotnictví, Registry, Metadata, Vnitřní věci a Provoz (v jejich rámci jsou obsahem data z oblastí např. Správního řízení a Personalistiky.) Například u ekonomiky úřadu tak může nyní kraj lépe sledovat a odhalovat pohyby na příjmových a výdajových účtech a analyzovat je až do úrovně jednotlivých rozpočtových dokladů.

Díky specializovaným tržištím školství a zdravotnictví pak zase úředníci získají větší přehled o činnosti svých školských a zdravotnických zařízení. Součástí dodávky je začlenění datového skladu do informačního systému kraje – realizováno bylo napojení především na ekonomické agendy příspěvkových organizací.

Poskytované informace budou sloužit jak managementu pro jeho rozhodování, tak budou představovat veřejnou informační službu organizacím, obcím kraje i samotným občanům. To by mělo přinést nejen zvýšení transparentnosti a důvěryhodnosti kraje, ale v dlouhodobé perspektivě také přímé finanční úspory.

Dotace tlačily na rychlost

Specifikem tohoto projektu byl požadavek na rychlost jeho realizace. Vzhledem k termínům vycházejícím z celého dotačního projektu na rozvoj eGovermentu byl Středočeský kraj nucen již v zadávací dokumentaci požadovat dodání datového skladu jako hotové aplikace, která se bude „pouze" přizpůsobovat pro potřeby uživatelů. Harmonogram projektu se podařilo dodržet, řešení bylo akceptováno 22. července a uvedeno do rutinního provozu. Doba udržitelnosti projektu je 5 let, po kterou bude poskytována (záruční) technická podpora v garantované úrovni služeb.

Pro dodávku a implementaci Středočeský kraj spolupracoval s ověřenými a akreditovanými dodavateli, odborníky a specialisty na datové sklady, manažerské informační systémy a nástroje Business Intelligence a na veřejnou správu. Dodavatelem řešení byla společností GiST, a v roli subdodavatele společnost GORDIC®.

Václav Pávek

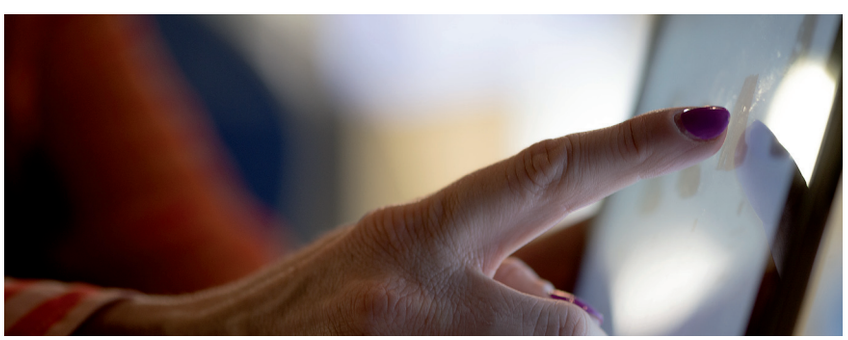

Cesta, jak analyzovat data a připravovat sestavy ve známém prostředí a nad aktuálními daty

Datový sklad START

Datový sklad edice START je zjednodušené, ale plnohodnotné řešení datového skladu. Umožňuje analyzovat ekonomická data úřadu (rozpočet, účetnictví, výkazy atp.) nebo ekonomická data příspěvkových organizací. *„Edice vznikla na základě našich zjištění i cenných připomínek uživatelů pro lepší a jednodušší analýzu dat především na ministerstvech, krajích a větších městech. Její výhodou je nenáročná a velice rychlá implementace, cenová dostupnost i možnosti individuálního rozvoje každého takového řešení“* říká Michal Polák, vedoucí týmu Controlling.

Michale, proč bych podle Vás měl jako představitel města uvažovat o pořízení datového skladu?

Jistě mi dáte za pravdu, že požadavky na množství a aktuálnost informací se stále zvyšují s tím, jak se život zesložiťuje a zrychluje. Když připravujete podklady pro své kolegy, radu města nebo zastupitelstvo, je třeba prakticky vždy provádět úpravy dat ze sestav. Někdy je třeba vytvořit sestav několik a pak je upravovat, propojovat a seskupovat data, ověřovat je. Jednou něco chybí, jindy jsou zase informace zbytečně detailní. Datový sklad umožňuje připravit si potřebné výstupy na míru, samostatně a jednoduše.

Data z datového skladu jsou vždy aktuální a tudíž důvěryhodná, říká Michal Polák.

Řekněme, že sestavy příliš nevyužívám a podklady si připravuji v Excelu. I tady mám přece možnost úprav...

Ano, uživatelé si často vedou lokálně vlastní tabulku v Excelu, která jim poskytuje potřebný přehled nad vlastní agendou. Tyto „lokální tabulky“ si uživatelé vytvářejí ručně – opisují si výstupy ze systému. Data si pak musí také ručně aktualizovat nebo upravovat, například kvůli změně legislativy a tomu odpovídající změně metodiky účtování. To může být potenciálně nebezpečné…

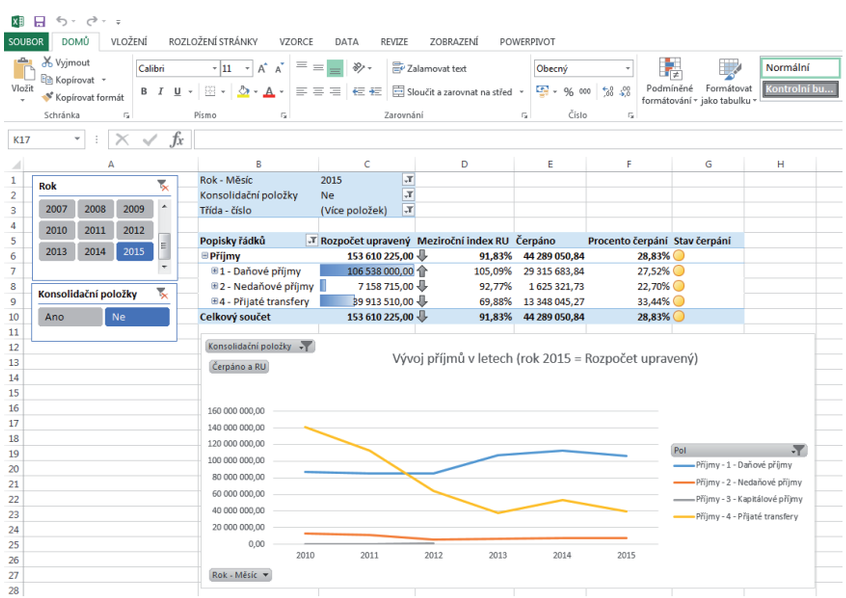

Vývoj příjmů v letech 2010 až 2015. Uživatel čerpá aktuální dat z datového skladu a analyzuje je ve známém prostředí MS Excel.

V jakém smyslu?

Takové přehledy mohou být skutečně neaktuální, mohou obsahovat nepřesnosti a mohou vést k zbytečným konfliktům pramenících z nedůvěryhodnosti takových dat. Tomu se každý z nás chce samozřejmě vyhnout.

Nainstalovat řešení a vyškolit uživatele trvá pouze několik dní.

V čem to bude jiné, když budu používat datový sklad?

Základní rozdíl je především v tom, že si všechny výstupy můžete tvořit nad reálnými daty, a to naprosto svobodně. A dodavatele kontaktovat jen v případě potřeby. Data jsou v datovém skladu vždy aktuální – aktualizují se denně.

Jakou aplikaci k tomu jako uživatel budu potřebovat?

Nic jiného než znovu důvěrně známý MS Excel. Jeho prostřednictvím si v datovém skladu vyberete data, která chcete analyzovat. Sám si jednoduše vytvoříte vlastní tabulky, grafy, provedete si potřebné výpočty a vytvoříte optimální výstupy. Excel k tomu disponuje řadou možností - kontingenční tabulky, vzorce, grafy, formátování atp. Soubor pochopitelně můžete kdykoliv uložit.

Budou taková data skutečně důvěryhodná?

Soubor obsahuje datové připojení, takže kdykoliv stačí stisknout "Aktualizovat" a Excel data aktualizuje z datového skladu do připravených tabulek a grafů vč. nastavených filtrů. Můžete ho odeslat svému nadřízenému, uložit kolegům na portál atp. Ti jej jednoduše otevřou a jsou-li připojeni k síti úřadu, data se jim v souboru aktualizují dle jejich oprávnění přístupu.

Takže svoji tabulku v počítači, na kterou jsem zvyklý, budu moct nadále využívat?

Samozřejmě. Rozdíl však bude v tom, že ekonomická data nebudete muset „vyťukávat“. Budete mít v příslušných buňkách „vzorec“ na data do datového skladu, a aktuální informace do tabulky natáhnete prostým stiskem jednoho tlačítka.

Co když naopak s Excelem pracuji nerad a stačí mi už přednastavené sestavy?

Pak je ideální webový prohlížeč. Připojíte se na váš interní portál úřadu a ze seznamu si vyberete požadovaný report. Report vygeneruje přednastavené tabulky a grafy ve srozumitelné podobě, tak jak byly tyto určeny v rámci zadání, přičemž tyto parametry je samozřejmě možné měnit. Výstup je pak možné také exportovat do Excelu, ale už pouze jako "opis dat", nikoliv s on-line připojením.

Jak rychle lze takové řešení nasadit?

Jednou z předností datového skladu START je právě rychlost implementace. Vede-li zákazník svoji ekonomickou evidenci v edici GINIS® Standard a vyšší nebo sehrává data svých příspěvkových organizací prostřednictvím GINIS® Express Automat, lze řešení nainstalovat, nakonfigurovat a vyškolit v řádu několika dnů.

Vladimír Přech

Smart Metering jako součást GINIS+

Chytrá zařízení pro odečítání hodnot spotřeby energií šetří ve spojení s informačním systém peníze i čas

Sledovat spotřebu energií areálů či objektů je v rámci nutnosti šetření stále více žádoucí. Obcházení měřičů ručním odečítáním hodnot a následné přepisování (sehrávání) do centralizovaných aplikací je metoda dnes již velmi zastaralá se spoustou nedostatků, mezi které patří časová náročnost, finanční nerentabilnost, nepravidelnost odpočtů, nutnost alokace lidských zdrojů a také chybovost způsobená právě lidským faktorem. Tento způsob také neumožňuje včasnou detekci havárie.

GORDIC® vyvíjí v rámci svého systému GINIS+ nadstavbu pro oblast Smart Meteringu, která zajistí bezpečné a automatizované odečítání měřených médií, jako jsou voda, elektřina a plyn. Základ celého konceptu je postaven na odečtových zařízeních, takzvaných SmartMetrech, které zajišťují automatizovaný přenos dat do centrálního úložiště. Řešení integruje celou řadu komunikačních standardů, ale i proprietárních protokolů různých výrobců.

Celou platformu lze provozovat v rámci vlastní infrastruktury organizace nebo s využitím cloudu. Klíčovou devízou řešení je vysoká bezpečnost a integrace. Při monitorování spotřeb jsou vyhodnocovány nestandardní odběry médií, které mohou vést k havarijním stavům, případně poukazují na černé odběry. Zjištěné anomálie jsou evidovány a zasílány notifikacemi kompetentním osobám. Nastavení intervalů odpočtů i mezních hodnot je samozřejmě škálovatelné. Veškerý sběr dat a veškeré operace se zaznamenávají. Samozřejmostí je také okamžitý odečet spotřeby konkrétních zařízení.

Důležitou součástí je napojení na geografický informační systém (GIS), kde se přehledně zobrazují všechna odečítaná místa. Integrace s informačním systémem GINIS® zajišťuje vazbu na ekonomiku organizace. Odečtová zařízení je možné evidovat v majetkových kartách příslušného areálu, budovy, patra. V případě fakturačních měřičů je možná provázanost všech ekonomických dokumentů – dodavatelská smlouva, dodavatelská faktura, atd. Samozřejmostí je automatické generování plateb na základě skutečné spotřeby. Z uložené datové základny je možné provádět predikce rozpočtu a další analytické operace za pomoci Business Inteligence řešení.

Smart Metering patří jednoznačně k základním prvkům efektivně fungujícího úřadu veřejné správy. Přispívá k transparentnosti, úspoře finančních prostředků i času.

Ladislav Mazač

Výhody řešení Smart Meteringu:

- Finanční rentabilita (zabránění havárie => únik médií);
- Automatizovaný proces odečtů;
- Přehledné zobrazení odečítaných míst;
- Eliminace havarijních stavů;
- Historie odečtů;
- Napojení na další systémy;
- Finanční úspora díky predikcím.

Školská administrativa má svá specifika

V modulu GINIS® Express DDP lze evidovat příjmy jako je školné, stravné, platba za družinu, kroužky nebo výlety. A to nejen z pohledu kalendářního, ale i školního roku.

Novinkou v oblasti vývoje modulu GINIS® Express DDP je možnost implementace do poměrně specifického školského prostředí. I v oblasti školství mohou v průběhu roku vznikat různé druhy příjmů, jako jsou například školné, stravné, platba za družinu, kroužky, výlety a jiné. Vzniká tedy nutnost pro tyto příjmy vést evidenci, kterou je nutné spravovat, následně vykazovat a to nejen z účetního pohledu.

Na evidenci příjmů lze tak nově nahlížet jak na běžný kalendářní rok, tak především na rok školní. Efektivnější je i možnost rozdělení žáků do jednotlivých tříd, s možností tyto třídy po uzávěrce školního roku převést na vyšší ročníky, případně jednotlivé žáky převádět z jedné třídy do druhé. Samotné předpisy a k nim náležící úhrady, lze zadávat hromadně během pár minut. V případě potřeby je pro rodiče možné připravit a vytisknout složenky, případně pravidelné platby, jako je např. stravné, strhávat pomocí dávky SIPO.

Každý žák disponuje vlastní kartou, na které se evidují všechny potřebné údaje, jako je jméno a příjmení, adresa bydliště, kontaktní adresa, telefon, kontakt na zákonného zástupce, email, telefon a další potřebné údaje. Jedna z částí karty je věnována poznámkám, kde lze evidovat další potřebné údaje, jako je platební morálka. Údaje o jednotlivých žácích jsou tak vždy k dohledání na jednom místě.

Z karty lze poměrně rychle a jednoduše zjistit všechny poplatky, které jsou za daným žákem evidovány. Je možné na ně nahlížet i do minulosti. U příjmu je vždy k dispozici sledování salda jak z účetního, tak ze splátkového pohledu. V případě, že vznikne nedoplatek, je možné zahájit vymáhání. Z účetního pohledu je možné využít automatického generování opravných položek.

Pracovníci, kteří s modulem pracují, pak mají možnost automatizovaného propojení na ostatní úlohy, jako je banka či pokladna. Jednotlivá propojení lze implementovat různými způsoby, přímo na míru uživateli. Propojení na účetnictví je realizováno na základě automatických předkontací, dávkou přímo do modulu GINIS® Express UCR®.

Všechny nové funkčnosti jsou pak podpořeny sadou standardních tiskových výstupů. Samotná činnost pracovníka zpracovávajícího jednotlivé operace je podpořena jednoduchými kontrolními chody tak, aby docházelo k co nejmenší chybovosti.

Jana Čechová

GINIS® Express ve službách ZŠ Komenského Trutnov

Mgr. Petr Horčička, ředitel Základní školy Komenského Trutnov

Základní škola Komenského Trutnov je zaměřena na sport, tradice sportovních tříd se zde rozvíjí od sedmdesátých let minulého století a za tu dobu škola vychovala řadu úspěšných reprezentantů České republiky. Progresivní škola, která na sebe upozornila mj. vlastní výrobou elektřiny ze solárních panelů, využívá téměř celou ekonomickou část informačního systému GINIS® Express.

„Účetnictví si vedeme samostatně od roku 2002, předtím tuto činnost zajišťovala externí firma,“ říká ředitel Petr Horčička. Od května 2005 je organizace plátcem DPH a od roku 2012 zpracovává v systému GINIS® Pomocný analytický přehled (PAP).

Evidence majetku je řešena ve stejnojmenném programu EMA a její inventarizace probíhá pomocí inventarizačního terminálu při použití čárových kódů. Organizace používá automatické předkontace a oceňuje také zrychlení práce s bankovními výpisy v modulu Komunikace s bankou.

„Automatické účtování v modulu, které jsme začali používat v letošním roce, výrazně šetří naší účetní práci při účtování elektronických bankovních výpisů,“ dodává ředitel.

Jan Havrda

Skála nad řekou,
temná silueta štíhlých věží
i místo, kde se psaly první kapitoly
dějin naší státnosti

Vyšehrad

Tradice tohoto tajemného místa je spjata s pověstmi: o kněžně Libuši, jak ze svého sídla na Vyšehradě věštila budoucí slávu Prahy, kterak vyslala poselstvo za zakladatelem panovnické dynastie Přemyslem Oráčem, o udatném Bivojovi, o bájném Šemíkovi a jeho skoku z vyšehradské skály či o dívčí válce. Vyšehradské pověsti vysvětlující a oslavující vznik a počátky přemyslovského státu povýšily toto území na jedno z nejpamátnějších míst českého národa.

Národní kulturní památka Vyšehrad provozuje informační systém GINIS® Express

Vystoupíte z metra a vydáte se kolem Kongresového centra směrem k řece. Když projdete Táborskou bránou, jako byste s těmi pěti sty metry prošli i několik staletí zpět a zároveň našli oázu klidu a pohody uprostřed velkoměsta. Však také celý areál Vyšehradu zabírá 13 a půl hektaru parku.

„*Přijdete sem a jste najednou někde jinde, v jiném světě,*“ potvrzuje s hrdostí **Ing. Ludmila Matějková**, vedoucí ekonomka a zástupce ředitele Národní kulturní památky Vyšehrad. Kromě zeleně se tato příspěvková organizace hlavního města Prahy stará o vyšehradské hradby, staré purkrabství a několik historických objektů. Ke správě svých provozních agend instituce používá aplikace systému GINIS® Express.

Paní Matějková, Vaše organizace sídlí a pracuje zde, na tomto mimořádném místě české historie. Je vzhledem k tomuto faktu její provoz nějak specifický?

Smyslem naší práce je péče o toto historické a výjimečné místo. Z tohoto důvodu disponujeme pravděpodobně vyšším rozpočtem než jiné, stejně velké instituce. Pracujeme pod dozorem Národního pa-

Vyšehrad vznikl jako opevněné hradiště někdy v 10. století. Prvním nesporným dokladem o existenci hradiště jsou přemyslovské denáry Boleslava II., ražené ve zdejší mincovně.

Novou éru v dějinách Vyšehradu začíná vláda Vratislava II. (1061 - 1092). Tento kníže, roku 1085 jmenovaný králem českým a polským, si za svou rezidenci zvolil právě Vyšehrad. Zesílil jeho opevnění a vybudoval zděný palác odpovídající aspiracím českých panovníků. Založil nový chrám, baziliku sv. Vavřince, snad nejstarší pražskou románskou rotundu sv. Martina a Vyšehradskou kapitulu kolem r. 1070. Vratislavův nástupce Soběslav II. také pečoval o uměleckou výzdobu kostelů a společenskou prestiž Vyšehradu. Korunovací Vladislava r. 1140 skončila nadřazenost tohoto sídla nad Pražským hradem.

Význam Vyšehradu znovu pozvedl až císař a král Karel IV. Podle korunovačního řádu se zde začínal průvod nového panovníka jako projev úcty k prapředkovi dynastie, z níž po matce pocházel. Císař přestavěl Vyšehrad v kamennou pevnost, připojil jej hradbami k Novému Městu Pražskému, vystavěl gotický královský palác, kapitulní chrám, mohutnou bránu zvanou Špička.

Za husitských válek byl celý královský okrsek zničen. Od poloviny 17. století se Vyšehrad proměňoval v barokní pevnost s vojenskou posádkou a v rukou vojenské správy zůstal do roku 1911, kdy byl předán městu a prakticky v nezměněné podobě se zachoval do dnešních dnů.

Ve druhé polovině 19. století také vznikla myšlenka zřídit na Vyšehradě národní pohřebiště v místě farního hřbitova. Výstavba Pantheonu trvala mnoho let. Dnešní hřbitov vytváří osobitý výtvarný celek, který do lokality harmonicky zapadá. Je současně jedinečnou galerií hřbitovní plastiky a dokladem uměleckého vývoje české kultury od poloviny 19. století do dnešních dnů. Místo posledního odpočinku zde nalezlo téměř 600 osobností kultury a vzdělanosti.

I na začátku 21. století si Vyšehrad uchovává magickou atmosféru a tajemství. Návštěvníkům poskytuje jedno z nejkrásnějších panoramat staré Evropy, klidné zastavení a odpočinek v parcích. Podněcuje pozitivní naladění pro kulturní a duchovní záležitosti.

(mh)

K Vyšehradu patří také amfiteatr uprostřed hradeb s bohatým kulturním programem – Letní scéna Vyšehrad. Letos se na něm představily i Anna Šišková, Jitka Schneiderová a Jana Krausová v komedii Vše o ženách.

mátkového ústavu. Proto, když se rozhodneme něco rekonstruovat, přijde zástupce ústavu a náš záměr posuzuje. Nemůžeme tak dělat vše, co bychom si představovali, ovšem na druhou stranu důstojnost a velikost této památky si to vyžaduje. Z hlediska ekonomických procesů jsme však klasickou příspěvkovou organizací.

Pracujete se systémem GINIS® Express. Jak práci s jeho aplikacemi hodnotíte?

Já jsem nastoupila v roce 1995, dnes je to už asi dvacet let. Zažila jsem tedy ještě DOS verzi programů. Z hlediska našich agend nemáme já ani účetní se systémem problém. Jsme malá organizace, je tady jedna účetní, děláme mzdy, účetnictví a majetek. Je důležité, že to v tomto složení zvládáme. I proto je myslím pro malou organizaci lepší, když je veškerý software od jednoho dodavatele. Programy totiž fungují i vypadají podobně. Když vím, jak se v jedné aplikaci archivuje, opravuje, znám systém zadávání, hledání atd., není problém zastoupit kolegyni, která je například právě na dovolené.

Existuje třeba nějaká funkčnost, která se Vám líbí?

Zmínila bych například funkci TRX (*statistický modul pro aplikaci Práce a mzdy, pozn. red.*), ta je myslím docela unikátní. Účetnictví spolupracuje s programem PAM, odkud si natáhne mzdová data a napíše nám, zda jsou pro statistické účely zpracovány bez chyb. Systém tedy sám údaje překontroluje ještě předtím, než je odešleme jako povinný výstup na MPSV. Ministerstvo v kontrolním programu naše data zkontroluje také, ale my už máme dopředu jistotu, že to bude v pořádku.

Zmínila jste také evidenci majetku. Co bylo impulsem pro pořízení této aplikace?

Dříve jsme vedli evidenci majetku papírově na kartách. Impulsem pro elektronickou evidenci byla kontrola z magistrátu, dřívější způsob už byl přece jenom zastaralý. Začali jsme tedy používat program EMA, rozběhlo se to myslím bez větších problémů. Stejně jako u účetnictví je pro nás důležité, že používání softwaru nám práci nepřidělává, ale šetří. Když se vyskytne nějaký problém, lidé z pražské pobočky nám vycházejí vstříc. Je pro nás důležité, že řadu věcí vyřešíme rychle a po telefonu.

Vladimír Přech

Jak nakupovat bezpečnost?

Přijetí zákona o kybernetické bezpečnosti i rostoucí počet kybernetických útoků ve světě způsobily, že se o tuto problematiku zajímá stále více lidí. Lze tudíž předpokládat rostoucí poptávku po vytvoření bezpečného řešení ve firmách či veřejných institucích, ať už vynucenou legislativou, nebo prostě jen pochopitelnými obavami. Jak ale bezpečnost správně nakupovat?

Hned v úvodu je třeba podotknout, že přístup k nákupu bezpečnostních řešení se dramaticky liší podle toho, kdo ji nakupuje. Jiný je, pokud je zákazníkem velká korporace, středně velká firma (nebo v případě veřejné správy magistrát) a jiný je, pokud je jím malá společnost nebo malý úřad. Nicméně existují body, které jsou pro všechny zákazníky společné, nebo alespoň podobné.

Stanovme si priority

Dobrá zpráva pro potenciální uživatele bezpečnostních řešení spočívá v tom, že jejich dodavatel, chcete-li »prodavač«, ve valné většině případů nedisponuje vlastnostmi prodavače ojetých automobilů. Stavovská čest majoritě z nich velí zákazníkovi porozumět a navrhnout to nejlepší řešení.

Prvním krokem je logicky **analýza**. Je třeba analyzovat možnosti, které jako zákazník mám, neboť nikdo nedisponuje neomezeným rozpočtem a investice do bezpečnostních řešení bývají často »popelkou« v kontextu celkového provozního rozpočtu.

Druhým krokem je **určení cílového bezpečnostního stavu**, tedy stavu, kterého chci z pohledu bezpečnosti v určitém čase dosáhnout. Tedy stanovit si širší rámec bezpečnosti. Bezpečnost se totiž většinou »nedodává, ale staví«, a tento proces logicky vyžaduje stanovení priorit (jakou část realizovat hned a jakou později), přičemž je třeba mít na zřeteli i možnosti rozvoje, udržitelnosti a podpory nově vytvořeného bezpečného prostředí.

Pozor na falešný pocit bezpečí

Pro úspěch bezpečnostního řešení je nutné nastavit (anebo se o to alespoň pokusit) soulad mezi bezpečnostními nástroji technologickými a procesními, protože bez něj se jakékoli bezpečnostní prostředí ocitá dříve či později v chaosu. Ten pak může vyústit ve falešný »pocit bezpečí«, následně bezpečnostní incident a v konečném důsledku i plýtvání (často omezenými) prostředky, které jsou na bezpečnostní řešení k dispozici.

A zapomenout samozřejmě nesmíme na možná nejdůležitější předpoklad úspěšného nasazení bezpečnosti, jímž je dobrá oboustranná komunikace. Přímá komunikace mezi oběma stranami (dodavatel/odběratel) umožní, aby bylo později realizované řešení pro zákazníka optimální. V rámci této komunikace by měly zaznívat úvahy o tom, zda (a jakou) část bezpečnosti je možné nebo výhodnější outsourcovat a jaký etalon je pro měření vhodnosti a účinnosti bezpečnostního prostředí zvolit.

Bezpečnostní řešení by neměla jít proti každodenním činnostem úřadu.

Nikdy nekončící proces

Správný dodavatel bezpečnosti by totiž měl být nakupujícímu k dispozici jako konzultant. Je pochopitelné v jeho zájmu, aby bylo nasazení úspěšné, do budoucna rozšiřitelné a snadno použitelné. Bezpečnostní řešení jsou především podporou pro běžnou činnost podniku, neměla by jít proti každodenním činnostem.

Stejně jako pro prodávajícího celý projekt nasazením bezpečnosti nekončí, tak nekončí ani pro zákazníka. Právě naopak. Do popředí zájmu se po implementaci dostávají možnosti aktualizací, upgrade, vhodné reakce na nejnovější trendy v bezpečnostní oblasti a samozřejmě další analýzy na téma, jakým směrem se do budoucna vydat a jaké oblasti nejlépe pokrýt.

Petr Drahovzal
GORDIC spol. s r. o.

Převzalo z časopisu Moderní obec

moderní obec

Service Desk Správy základních registrů má za sebou dva roky provozu

Správa základních registrů (SZR) vznikla zákonem o základních registrech v roce 2009 a jejím hlavním smyslem je zajištění provozu informačního systému základních registrů (ISZR). Ten představuje jeden z pilířů elektronizace veřejné správy a v rutinním provozu je od 1. července 2012. Prostřednictvím ISZR si mohou úřady ověřovat informace, na které by se jinak musely opakovaně dotazovat občanů či firem. Počet transakcí uskutečněných v rámci systému překračuje hranici 15 milionů operací měsíčně.

Výchozí stav a cíle

V souvislosti se vznikem základních registrů stála SZR před otázkou zajištění dostupnosti služeb ISZR a řešení incidentů. Úřad nedisponoval vyhovujícím podpůrným systémem, chybělo nastavení procesů a jejich softwarové podpory i kvalitní dohled nad službami. Rychlost řešení požadavků byla nedostatečná.

Řešení využívá více jak 6000 orgánů veřejné moci

Základním cílem nového řešení bylo zajistit koordinaci služeb na podporu provozu systému a s tím související maximální dostupnost registrů. SZR požadovala maximálně automatizovat procesy a tím omezit nároky na lidské zdroje, například v oblasti konfiguračních a administračních prací (správa uživatelů). Komunikace se systémem se měla stát centralizovanou a prokazatelnou, při maximálním využití stávajícího systému autentizace a autorizace.

Realizace

Realizátorem projektu „Zajištění Service desk a znalostní báze procesů včetně řízení problémů systému základních registrů“ se stala společnost GORDIC® s řešením postaveným na produktech CA Technologies. Projekt byl zahájen 10. října 2012, Service Desk byl spuštěn 1. července 2013. V souladu s požadavky zadávací dokumentace byly ve spolupráci s partnery implementovány CA komponenty v oblasti Service Desk, Správa majetku, Správa smluvních ujednání, Bezpečnost a Dohledy.

Po svém spuštění začal Service Desk řídit zadávání a vyhodnocování práce pro provozovatele jednotlivých základních registrů. V současnosti podporuje všechny procesy požadované normou ISO/IEC 20000, která stanovuje požadavky na systém managementu služeb. Nastavení všech procesů probíhalo současně s implementací jejich technologické podpory.

Současný stav

V současnosti má Service Desk Správy základních registrů za sebou dva roky provozu. Řešení využívá více jak 6000 subjektů – orgánů veřejné moci (cílově až 12 tisíc koncových uživatelů), kterým pomáhá zajišťovat dodávku služeb základních registrů. Ty jsou poskytovány v režimu 24x7, požadovaná maximální doba odezvy pro 90% dotazovacích služeb je 2000 ms a požadovaná dostupnost poskytování referenčních údajů bez plánovaných odstávek je 99,9%. Reálné hodnoty provozních parametrů splňují požadavky definované v zadání.

Přínosy projektu

- Řešení pomohlo zajistit požadovanou dostupnost základních registrů a centralizovaně a automatizovaně řešit požadavky uživatelů. Počet požadavků přicházejících neautorizovanými kanály je minimalizován.
- Došlo k řádovému snížení doby řešení provozních událostí.
- Bylo minimalizováno riziko nepředvídaných výpadků z důvodu nedostatečné koordinace a minimalizovány dopady na aplikace, které jsou závislé na připojení k základním registrům.
- Řešení umožnilo získání certifikace ISO 20000 a ISO 27001.
- Využití již existujícího řešení autentizace a autorizace uživatelů (JIP/KAAS) přineslo úsporu prostředků na straně řešení (nebylo nutno investovat do autentizačního systému) i na straně provozu (byly uspořeny kapacity pracovníků na správu uživatelských účtů).

Ocenění

Projekt obsadil druhé místo v soutěži ITSM Projekt roku 2013. Porota soutěže ocenila kvalitu Service desku včetně propojení se systémy třetích stran, splnění vysokých nároků na jakost poskytovaných služeb, význam celého projektu pro český eGovernment i jeho jedinečnost v prostředí veřejné správy.

Jakub Fiala

Název zakázky:	**Zajištění Service desk a znalostní báze procesů včetně řízení problémů systému základních registrů**
Objednatel:	Správa základních registrů
Dodavatel:	GORDIC spol. s r. o.
Subdodavatel:	AutoCont CZ a.s, CA CEE s.r.o., ITEG a.s.
Doba plnění:	10. 10. 2012 - 27. 8. 2013
Technologie:	CA Service Desk Manager, CA IT Asset Management, CA WILY, CA SOI, CA BSI, CA Access Control, CA SOI

Město Albrechtice dává slevy za třídění odpadu

Hladkému fungování nového systému sběru odpadů napomáhá také inovativní řešení v GINISu. Kolik ušetří, zjistí lidé na webu města po vzoru rozklikávacího rozpočtu.

Vedení Města Albrechtice uvažovalo o způsobu, jak zvýšit ochotu občanů k třídění a recyklaci odpadů z tuhého komunálního odpadu (TKO). Vize byla jednoduchá: pokud třídíte odpady, dostanete na oplátku od města odměnu, a to formou slevy za odvoz TKO na další rok (až do výše 50%). Nápad byl realizován a za třídění papíru a plastů dle stanovených pravidel dostávají občané úlevy z poplatku.

Jak v tom všem figuruje systém GINIS®?

V modulu Daně, dávky, poplatky a pohledávky (DDP) je pro každý druh odpadu zvlášť naadministrovaná pohledávka bez účtování, jelikož slouží pouze pro evidenci. Pokaždé, když se přijde občan zaregistrovat, je zaveden do systému těchto pohledávek. „*Obrovskou výhodou tohoto řešení v jednom informačním systému je to, že není nutné opakovaně vypisovat nacionále nově registrovaných žadatelů o slevu, protože je již v systému máme evidované. Nemusíme se starat o další zálohování externího programu a naši pověření referenti mají informace o slevách ihned k dispozici, protože detašované pracoviště sběrného dvoru je napojeno do databáze GINISu VPN tunelem,*“ popisuje výhody tohoto řešení Miroslav Holub, vedoucí odboru sdělovacích prostředků a IT.

Kolik jsem ušetřil? Podívám se na webu města.

Co když občana zajímá, kolik odpadu již vytřídil a jaká je vlastně celková výše jeho slevy pro příští rok? Miroslav Holub říká, že je inspiroval gordický rozklikávací rozpočet, který město také provozuje: „*Využíváme tzv. reporting services, které slouží k prezentování potřebných dat z databáze. Pohledy je možné zobrazit v jakémkoliv internetovém prohlížeči. Občan, který má přístup k internetu, se může kdykoliv podívat na přehled svých slev.*“ Stačí se přihlásit přes stránky města pod svým jménem a heslem, vyplnit svůj kód, který se nachází na samolepkách na jeho odpadkových pytlích a má možnost vidět kompletní přehled jednotlivých slev i jejich součet. Získává tak přesnou informaci, jaký bude jeho poplatek za TKO v příštím roce.

Autor řešení Tadeáš Pechan se čtečkou čárových kódů

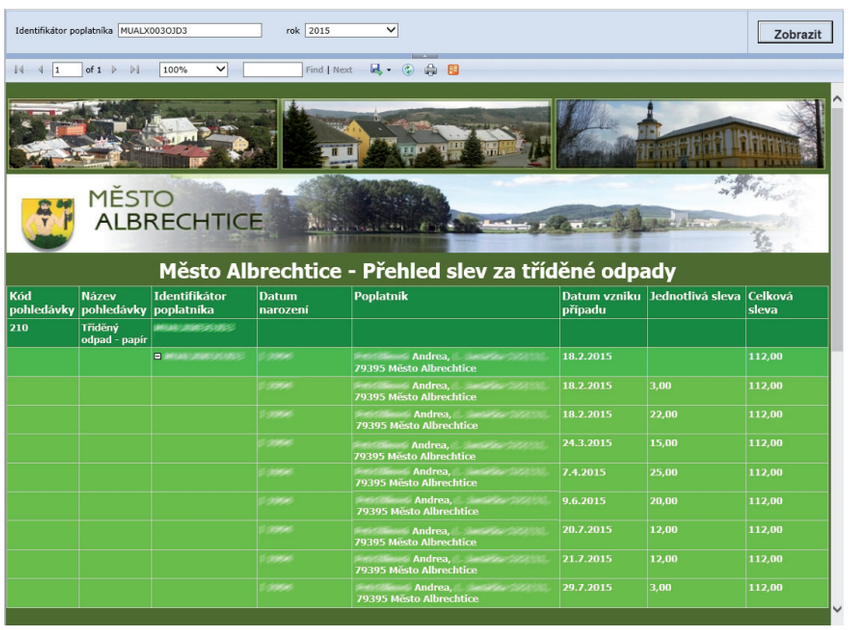

Kód pohledávky	Název pohledávky	Identifikátor poplatníka	Datum narození	Poplatník	Datum vzniku případu	Jednotlivá sleva	Celková sleva
210	Tříděný odpad - papír						
				Andrea, 79395 Město Albrechtice	18.2.2015		112,00
				Andrea, 79395 Město Albrechtice	18.2.2015	3,00	112,00
				Andrea, 79395 Město Albrechtice	18.2.2015	22,00	112,00
				Andrea, 79395 Město Albrechtice	24.3.2015	15,00	112,00
				Andrea, 79395 Město Albrechtice	7.4.2015	25,00	112,00
				Andrea, 79395 Město Albrechtice	9.6.2015	20,00	112,00
				Andrea, 79395 Město Albrechtice	20.7.2015	12,00	112,00
				Andrea, 79395 Město Albrechtice	21.7.2015	12,00	112,00
				Andrea, 79395 Město Albrechtice	29.7.2015	3,00	112,00

Webová aplikace dostupná na stránkách města, kde každý zjistí, kolik ušetřil.

Prohlídka za plného provozu

Protože jsem chtěl mít představu o tom, jak naše řešení funguje v praxi a nejen teoreticky u počítače, vydal jsem se v Albrechticích na sběrný dvůr. Vedoucí Lukáš Anton mě informuje, že každé úterý zde provádějí registrace a vydávání pytlů a samolepek s kódy, které si tisknou z GINISu. „*Po počátečním „boomu“ se nám průměrně registrují každý týden jeden až dva noví zájemci, nyní jich máme asi kolem 170. Potom jednou za týden vezmeme váhu, všechny*

obdržené pytle s odpadem a čtečku čárových kódů,“ popisuje vedoucí dvora proces zpracování odpadů. „*Bezdrátová čtečka nám šetří hodně času. Po jednotlivých váženích zadáváme slevy do DDP podle váhy. Pokud se nám stane, že obsah pytle nevyhovuje stanoveným pravidlům, pořídíme jeho fotografii a vyřadíme ho. Fotografie si můžeme přiřadit v modulu DDP k jednotlivým případům. Jsme tak chráněni vůči reklamacím,*“ dodává Lukáš Anton.

Rozdíl v množství vytříděného odpadu je po zavedení tohoto systému výrazný. Zatímco dříve svezli obvykle 1 800 – 2 100 kg plastů a 600 kg papírů, nyní se vytřídí průměrně o 500 kg plastů a 1 000 kg papíru více. Město suroviny dál prodává, čímž značně pokrývá náklady na poskytnuté slevy.

Tadeáš Pechan

„Řešení, které vymyslel a realizoval Tadeáš Pechan na základě našich požadavků, je velmi účelné a inovativní. Ušetřilo městu náklady na koupi dalšího programu (na zpracování tříděných odpadů), zaškolení pracovníků a hlavně využíváme stávající data poplatníků z modulu DDP (jména, adresy, ...). Nic tedy nemusíme duplikovat, znovu vypisovat. Veškeré slevy za odevzdaný odpad jsou přímo evidované v DDP, nemusí se převádět z externího systému. S tímto řešením jsme nadmíru spokojeni a věřím, že ho ocení i další města.“

Miroslav Holub
Město Albrechtice

Ministerstvo práce a sociálních věcí propojilo GINIS® a systém monitorující dotace

Během prvního pololetí letošního roku bylo do systému GINIS® implementováno propojení s MS2014+, což je monitorovací systém evropských strukturálních a investičních fondů pro programové období 2014 až 2020. Systém zajišťuje výplatu finančních prostředků z Operačního programu Zaměstnanost, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR.

Elektronický přenos údajů o plánovaných a uskutečněných platbách mezi MS2014+ a ekonomickými systémy řídicích orgánů je jednou z podmínek pro možnost čerpání evropských dotací. Nejedná se však o pouhý přenos dat mezi systémy, ale i o navazující automatické procesy probíhající v rámci obou systémů nad předávanými daty tak, aby byla minimalizována ruční práce a z ní pramenící chybovost.

Podkladová data pro platbu poskytnutá z MS2014+ jsou tak např. automaticky zpracována/doplněna do struktury požadované IISSP a po proplacení/navrácení finančních prostředků opět automaticky zpracována/doplněna a odeslána ve struktuře požadované MS2014+.

Přenos dat probíhá protokolem HTTPS ve formátu XML a data jsou zabezpečena pomocí XML Signature a XML Encryption. Pro snazší kontrolu je během zpracování dat na vstupu i na výstupu generován souhrnný protokol se shrnutím nejdůležitějších údajů z dávek, zejména údajů o platbách. Propojení je realizováno přes webové služby INT a modul INT a následná podpora pro práci s daty z MS2014+ je implementována v modulech POU, BUC, FUC, ADA a dalších.

Systém zajišťuje výplatu finančních prostředků z Operačního programu Zaměstnanost

„*Ke konci června prošla implementace úspěšnou akceptací ze strany ministerstva pro místní rozvoj, jako první ze všech operačních programů a jediná v rámci řádného termínu,*“ připomíná administrátor Petr Válek, jenž zodpovídá za realizaci rozhraní ze strany MPSV. „*Během srpna bylo u nás připraveno prostředí pro další testování před následnou ostrou implementací. Tohoto výsledku se podařilo dosáhnout zejména díky úzké a bezproblémové spolupráci zadavatele a dodavatele v metodické i technické oblasti.*“

Martin Boček
foto: Honza Groh

Elektronický přenos údajů o plánovaných a uskutečněných platbách mezi MS2014+ a ekonomickými systémy řídicích orgánů je jednou z podmínek pro možnost čerpání evropských dotací.

Novinky v modulech GINIS® Express zpříjemňují práci i přibližují úřad veřejnosti

Publikování smluv na webu obce

V modulu Smlouvy (SML) a Podpora rozpočtového a kontrolního procesu (RKS) řady GINIS® Express je možno automaticky vygenerovat statické HTML stránky modifikovatelného vzhledu (CSS styly), včetně automatického umístění na zadané úložiště. V administraci je možné nastavit jak umístění vygenerovaných stránek, tak i jejich rozložení a vzhled. Uživateli pak stačí označit libovolné smlouvy a jejich dodatky (včetně jedné elektronické přílohy), které mají být na webu zveřejněny. Stránky se automaticky vygenerují a přenesou na zadané umístění.

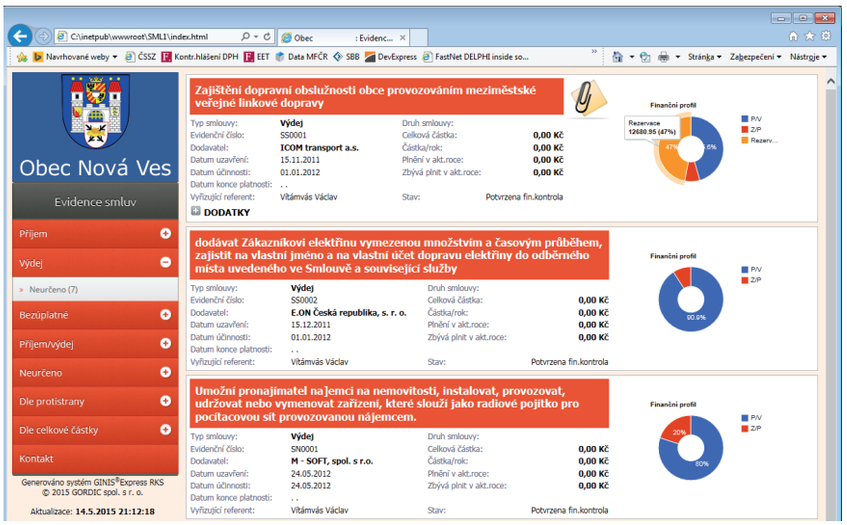

Přehled smluv na stránkách obce

Anonymizace obsahu

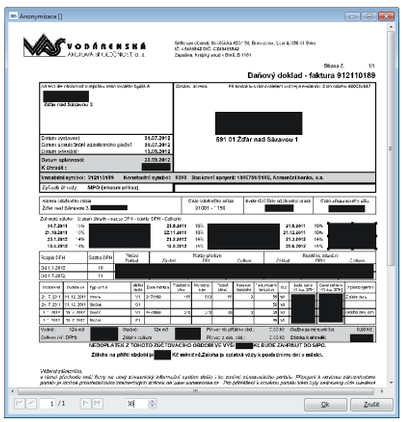

Moduly RKS a SML obsahují jednoduchou anonymizaci elektronických příloh získaných ze snímacího zařízení (skener) nebo z jiných zdrojů. Podporovány jsou základní grafické formáty (BMP, JPG, PNG a také PDF (automaticky se zkonvertuje na JPG a při uložení se opět převede do PDF). V rámci dialogu Anonymizace se stisknutím levého tlačítka a tažením myší vytváří černé krycí obdélníky, které jsou uloženy do zdrojového souboru. Neoprávněná osoba tak nemůže zjistit původní obsah.

Přímá podpora skenování

Zmiňované moduly také nově podporují rozhraní TWAIN, pomocí kterého lze získat z většiny snímacích zařízení obraz fyzického dokumentu bez pomoci dalšího software. Aplikace zároveň získaný obrázek automaticky uloží, zobrazí náhled, umožní anonymizaci a připojí naskenovaný dokument jako elektronickou přílohu k dokumentu.

Mapový náhled na externí subjekt

V detailu externího subjektu modulu ESU byla přidána nová záložka: MAPA, která při zobrazení detailu na pozadí načte www stránku mapové aplikace SEZNAM nebo GOOGLE (dle nastavení parametrů). V mapě pak aplikace zobrazí polohu subjektu dle zadaných GPS souřadnic nebo jeho adresy.

Martin Fišar

Mapový náhled externího subjektu v modulu ESU

Investiční mapu města můžete mít už za pár hodin

Interaktivní úřad GINIS® byl doplněn o novou komponentu: tzv. Investiční mapu. Díky ní si občan může najít investiční akce, které se připravují v jeho městské části či obvodu. Investice jsou navíc členěny podle definovaných oblastí, jako je např. doprava, kultura nebo školství.

Investiční mapa využívá Google maps a je přímo integrována s aplikacemi ADA (Plán akcí) a BAR (Balancování rozpočtu) systému GINIS®, edice Basic a vyšší. Může, ale ani nemusí, být provázana s rozklikávacím rozpočtem města.

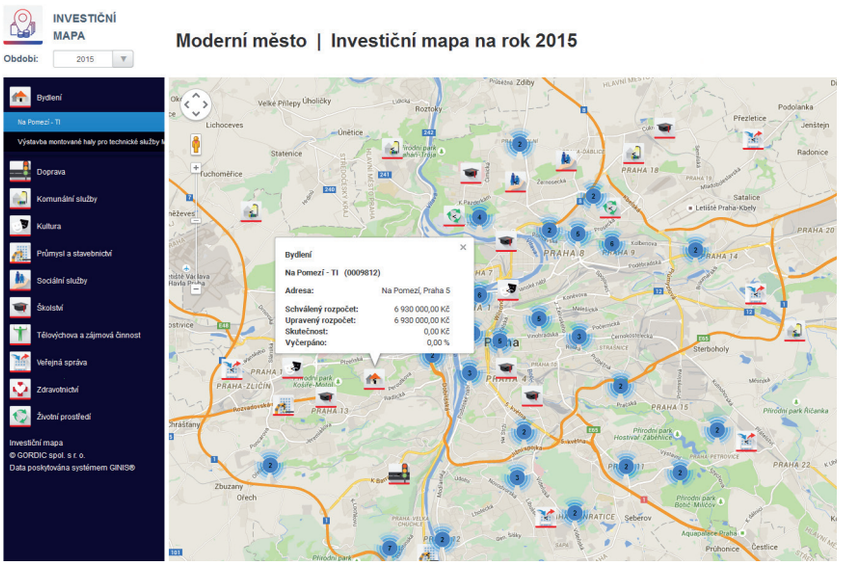

U jednotlivých akcí je možné zobrazit jejich detailní údaje i informace o plánovaném nebo už realizovaném financování (rozpočet a čerpání v daném roce). V mapě lze prezentovat i další informace ze smluv nebo faktur, popř. připojovat fotografie. Zajímavou funkcí je tzv. teplotní mapa – červená barva upozorňuje na místa s nejdražšími investicemi.

Cena aplikace začíná již na necelých 5 tisících Kč bez DPH. Nespornou výhodou je rychlost implementace. Ta se obvykle pohybuje v řádu hodin. V případě, že úřad již používá Rozklikávací rozpočet GORDIC®, bývá implementace ještě rychlejší.

Jednoduchou DEMO ukázku najdete na adrese http://rozpocet.gloud.cz/imapa. V případě zájmu nebo dotazů nás prosím kontaktujte na emailu rozklik@gordic.cz.

Jiří Ileček

Transakční protokol zvyšuje zabezpečení GINISu, události míří i do SIEM systému

Pro naplnění potřeb kybernetické bezpečnosti byla do systému GINIS® přidána funkcionalita pro generování a správu Transakčního protokolu systému.

Jedná se o nástroj pro zaznamenávání činností kritické informační infrastruktury a významných informačních systémů, jejich uživatelů a administrátorů ve smyslu § 21 vyhlášky 316/2015, o kybernetické bezpečnosti.

Transakční protokol představuje rozšíření modulu Základní administrace - po jeho aktivaci jsou v systému sledovány a zaznamenávány změny dat administrace. Sledovány jsou dvě skupiny dat, klíčová a ostatní.

U klíčových dat, která mají zásadní vliv na přihlášení uživatele, se sledují realizované změny a to včetně měněných hodnot. Je tak např. zaznamenán jak původní login osoby, tak nově nastavený login. Do této skupiny dat patří např. osoby, přihlašovací účty, role, parametry aplikací. U všech ostatních dat administrace se zaznamenávají již pouze události spojené se záznamem (např. záznam byl založen, editován, zobrazen).

Dále jsou podrobně sledovány události a jejich data spojená s přihlášením uživatelů, jakou jsou úspěšné přihlášení uživatele do GINISu, neoprávněný pokus o přihlášení (uživatel neměl oprávnění přístupu) nebo neúspěšný pokus o login přihlašovacím účtem do databáze. Výčet sledovaných oblastí lze nastavit v rámci administrace.

Transakční protokol je v rámci systému GINIS® přístupný pouze pro čtení, editace není možná. Jeho obsah lze zobrazit v rámci Základní administrace nebo protokol generovat do formátu PDF nebo XML.

Transakční protokol je možno napojit na systémy sběru událostí (syslog, EventLog). Události systému GINIS® lze také průběžně odesílat do externího SIEM systému pro rozšířený monitoring.

František Fiala

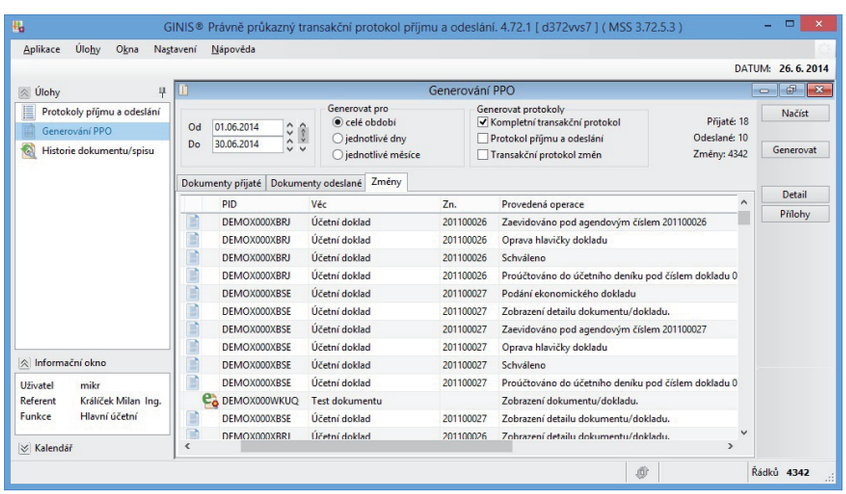

Obr. Ukázka stránky Transakčního protokolu

Všechny regionální programy na jednom místě = IROP 2014—2020

Starostové měst a obcí, od června najdete všechny regionální operační programy v jednom balíčku. Program se jmenuje Integrovaný regionální operační program 2014—2020 (dále jen IROP) a bude rozdělovat zhruba 4,64 mld. eur. Jaké oblasti budou podporovány? Na co přesně se program zaměřuje a pro koho je určen? Odpovědi a ještě více se dozvíte v následujícím článku.

Evropská komise dne 4. 6. 2015 schválila programový dokument Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen IROP). Tento program vznikl sloučením jednotlivých regionálních operačních programů, stane se tak unikátním nástrojem, který budou moci obce a města využít na realizaci svých záměrů. IROP se soustředí na zmírnění územních rozdílů, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje. Jednou z mnoha podporovaných oblastí jsou informační a komunikační technologie, zejména pak eGovernment, kybernetická bezpečnost a specifické informační a komunikační systémy infrastruktury.

Projekty podané v rámci oblasti eGovernment by měly usnadnit komunikaci (nejen) s veřejnou správou, a to na bázi otevřených a sdílených dat. Díky tomu pak lze podávat žádosti a řešit agendu elektronicky (např.: eSbírka, eCulture ap.). Projekty v oblasti eGovernment jsou zaměřeny na sjednocení všech dosavadních aplikací, systémů a datového fondu veřejné správy. V rámci oblasti eGovernment se můžete ucházet o projekty zaměřující se na elektronické podání pro veřejnou správu, samoobslužné získávání výpisů z některých agend, vybudování centralizovaných

agendových informačních systémů veřejné správy, propojování datového fondu veřejné správy či zajištění provozní bezpečnosti, spolehlivosti apod.

V neposlední řadě by měl IROP zlepšit komunikaci a informace by měly proudit lépe než dosud. Příkladem nových funkcionalit může být samoobslužný proces pro úředníky veřejné správy, celoplošná dostupnost specifických informačních a komunikačních systémů (např. systém pro komunikaci složek IZS), zjednodušení a zrychlení vnitřních procesů či elektronizace vnitřních procesů.

První výzvy z výše uvedených oblastí budou v IROPu vyhlášeny na podzim 2015. První výzva na Elektronizaci odvětví eLegislativa, eSbírka, archivace by měla být dle předběžného harmonogramu zveřejněna v září 2015. V rámci této výzvy mohou být příjemci organizační složky státu a příspěvkové organizace organizačních složek státu. Jaké aktivity mohou být podpořeny? Elektronická legislativa, národní digitální archiv nebo elektronická sbírka zákonů.

Druhá výzva na podporu úplného elektronického podání by měla být vyhlášena v říjnu 2015. Okruh žadatelů bude navíc oproti první výzvě rozšířen i o kraje, obce a jimi zřízené organizace, státní organizace a státní podniky.

Více aktuálních informací najdete na webu Dotační.info nebo pomocí monitorovací aplikace Dotační Manager.

Ing. Alžběta Klimešová
CYRRUS ADVISORY, a.s.

GORDIC®

Specializované informační systémy
pro státní správu, samosprávu a bankovnictví

Akreditovaná vzdělávací instutice

Vzdělávejte se u specialistů na veřejnou správu.

Pomáháme Vám udržet metodický přehled
v moři legislativních změn.

GORDIC®

GORDIC spol. s r. o., Erbenova 4, 586 01 Jihlava, tel.: 567 309 136, fax: 567 307 343, gordic@gordic.cz | **GORDIC® Pobočka Praha**, Italská 35, 120 00 Praha 2, tel.: 227 201 711, gordicph@gordic.cz | **GORDIC® Pobočka Brno**, Kounicova 6, 602 00 Brno, tel.: 541 244 201, gordicbm@gordic.cz | **GORDIC® Pobočka Ostrava**, 28. října 121a, 702 18 Ostrava, tel.: 595 627 142, gordicov@gordic.cz | **GORDIC® Distributor, KMS software s. r. o.**, Brněnská 604/22, 586 01 Jihlava, tel.: 567 304 247, kms@gordic.cz | **GORDIC® Distributor, BNSOFT s. r. o.**, Bezručova 3, 669 02 Znojmo, tel.: 515 300 611, bnsoft@gordic.cz | **GORDIC® Distributor, HAiDA s. r. o.**, gen. Svobody 802, 473 01 Nový Bor, tel.: 487 722 291, haida@gordic.cz | **GORDIC® Distributor, DATAB consult s. r. o.**, Josefa Stancla 151, 686 01 Uherské Hradiště, tel.: 572 570 087, datab@gordic.cz

NO1 mezi specialisty

www.gordic.cz

GORDIC®

GINIS+

Interaktivní úřad

Intuitivní prostředí

Facility Management

» **Inteligentní asistent**

Kybernetická bezpečnost

Pokročilé analytické nástroje

Portálová a mobilní řešení

Inteligentní asistent

» učí se z chování uživatele

» pomáhá od rutinních činností

» šetří čas a zvyšuje komfort práce

Inteligentní asistent (IAS) je průřezově zabudován v celém nadstavbovém systému GINIS+. Jak už jeho název napovídá, učí se z chování uživatele a průběžně ho vyhodnocuje. Následně uživateli usnadňuje jeho stále se opakující činnosti.

Čas pro Inteligentního asistenta nastává ve chvíli, kdy má smysl s jeho pomocí předvyplňovat dané pole, aby uživatel nemusel provádět samotný výběr ze seznamu. Příležitostí, kdy lze tento nástroj využít, je například výběr předkontací, sestav nebo osob pro předání dokumentů. Systém již dnes disponuje více jak stovkou Inteligentních asistentů.

www.gordic.cz